"... vorbind de «românism», riști întotdeauna să fii confundat cu un demagog sau cu un huligan. Este o ruşine care ar trebui să ne ardă obrazul la toți. Şi de ruşinea aceasta sunt răspunzători politicienii care au prostituat o formulă, au compromis o acțiune, au alterat un ideal. Şi poate nu numai politicienii, ci şi acea presă care confundă, din rea-credință, naționalismul cu fascismul şi românismul cu antisemitismul".

Mircea ELIADE

credință
iubire
speranță

PUNCTE CARDINALE

ANUL VII,
Nr. 5/77
Mai
1997

16 pag. - 2000 lei

PERIODIC INDEPENDENT DE ORIENTARE NATIONAL-CRESTINA

Circulație în afara României: AUSTRIA, GERMANIA, FRANȚA, ELVEȚIA, DANEMARCA, SUEDIA, SPANIA, CANADA, STATELE UNITE, AUSTRALIA

pag. 2 Când a trădat Pacepa?

pag. 7 Terorismul evreiesc

pag. 8 Ispitele satanismului

pag. 16 Toți arabii se numesc Hassan...

NAȚIONALISM ŞI NAȚIONALISM...

Există în lumea contemporană tendința de a se face din *naționalism* un fel de "sperietoare" a vieții publice. Propaganda stângistă, dominantă astăzi pe mapamond, reține doar excesele reprobabile ale naționalismelor de ieri şi de azi, generalizându-le într-un mod nelegitim. Nu la fel se procedează însă cu *internaționalismul*, ale cărui excese notorii sunt trecute cu vederea şi a cărui analiză critică nu este niciodată întreprinsă până la capăt!

În realitate, orice naționalism este legitim atâta vreme cât nu devine exclusivist. Națiile sau neamurile sunt realități naturale (mai prudent spus: firești), rânduite de Dumnezeu. Umanul nu apare în istorie decât în forme naționale. Ba mai mult decât atât: totul se poate modifica pe lume (până şi sexul!), numai naționalitatea nu; nimeni nu poate deveni, în mod real, ceea ce nu este; cu naționalitatea te naşti şi mori, fie că-ți place, fie că nu. Prin urmare, *naționalul* face parte din ontologia umanului, iar *naționalismul*, în sensul lui firesc, nu reprezintă decât conştientizarea, asumarea, apărarea şi valorificarea creatoare a unei identități supraindividuale obiective. Umanitatea este, cu voia lui Dumnezeu, *unitate în diversitate*: ea este *bună* prin unitatea ei şi *frumoasă* prin diversitatea ei, mărturisind *kalokagathia* creației divine.

Naționalismul nu este, cum se crede, doar o atitudine politică între altele; el înseamnă valorificarea la toate nivelurile a "specificului național" al unei etnii date, actualizarea creatoare a tradiției, expresia sincronică a unei diacronii legitimante. Supralicitarea lui strict politică implică riscul unui reducționism primejdios, ce a şi marcat nefast câteva momente ale istoriei moderne şi contemporane. Pe această cale, cuvântul însuşi s-a compromis, aplicându-i-se un lung tratament propagandistic de diabolizare (v. şi observația lui M. Eliade din *motto*-ul acestui număr).

Trăindu-şi primele excese în tabăra dreptei, naționalismul acesta pervertit s-a strămutat, treptat şi paradoxal, în tabăra stângii comuniste. Astăzi, pe scena politică a sud-estului european, cei mai înfocați "naționaliști" sunt... foştii comuniști! Recuperarea valorilor naționale din această fundătură (etimologic) *sinistră* reprezintă o misiune istorică a generațiilor mai tinere. Tendinței dizolvante de uniformizare mondialistă, ce amenință să prefacă lumea într-o masă amorfă şi sterilă (manipulabilă într-un sens omenesc premeditat), nu i se poate răspunde prin tribalismul neocomunist, ci numai printr-o contra-tendință de recuperare şi armonizare practică a "diferențelor specifice" – singura în conformitate cu ordinea ontologică şi cu rațiunile ultime ale lumii lui Dumnezeu.

Naționalismele uzurpate de o anume stângă extremistă devin niște accese de mentalitate gregară şi de populism demagogic, fără vreo legătură intimă nici cu Tradiția, nici cu Dumnezeu. Adevăratul naționalism, cel puțin în țările de tradiție europeană, nu se poate altoi decât pe trunchiul drept al creştinismului. Religia lui Hristos, deopotrivă universalistă şi personalistă, poate cataliza, pe de o parte, dezvoltarea specifică şi armonioasă a fiecărei persoane umane în cadrul organismului său etnic (a fiecărui "eu" în cadrul lui "noi") şi, pe de altă parte, a fiecărui organism etnic în cadrul general al umanității (a fiecărui "noi unii" în cadrul lui "noi toți"). Universalul este rânduit să se în-trupeze în formele particulare ale naționalului, iar naționalul este chemat să se dez-mărginească (iar nu să se anuleze!) în ecumenicitatea harică a Iubirii.

"Națiunile sunt, după cuprinsul lor, eterne în Dumnezeu. Dumnezeu pe toate le vrea. În fiecare arată o nuanță din spiritualitatea Sa nesfârşită. Le vom suprima noi, vrând să rectificăm opera şi cugetarea eternă a lui Dumnezeu? Să nu fie! Mai degrabă vom ține la existența fiecărei națiuni, protestând când una vrea să oprime sau să suprime pe alta şi propovăduind armonia lor, căci armonie deplină este şi în lumea ideilor [în altă parte: *"modelelor-forță"* – n. n.] *dumnezeieşti"* (D. Stăniloae, "Scurtă interpretare teologică a națiunii", în ***Ortodoxie şi românism***, Sibiu, 1939, p. 44).

Trebuie recuperat, în concluzie, acel naționalism care *îmbogățeşte* şi *deschide*, separându-l tranşant de formele patologice ale suficienței gregare. Trebuie redescoperită, creştineşte vorbind, relația intimă dintre naturalul creat şi divinul necreat, reaşezându-ne cu înțelepciune şi realism pe coordonatele eterne ale lumii lui Dumnezeu. Trebuie, în fine, să reînvățăm lecția adevăratei "cuminecări", care înseamnă integrare organică a diversității existențiale în marea unitate dinamică a Ființei.

Răzvan CODRESCU

(Text apărut inițial în revista "Cuvântul Românesc" [Hamilton, Canada], anul 22, nr. 242, noiembrie 1996, p. 1)

CÂND A TRĂDAT PACEPA?

Cazul generalului de Securitate Ion Mihai Pacepa, din conducerea Departamentului de Informaţii Externe (DIE), care în iulie 1978 a dezertat în Occident, a fost readus recent în actualitate. Pretextul? O presupusă întâlnire la Washington a actualului ministru de externe al României, Dl. Adrian Severin, cu transfugul care, acum aproape douăzeci de ani, cu tolba plină cu secretele murdare ale regimului Ceauşescu, părăsise lagărul socialist, punându-se la dispoziţia imperialiştilor americani. Defecţiunea, produsă chiar în inima centrului vital al puterii comuniste - Securitatea, a produs un adevărat seism devastator în structurile acestei nefaste instituţii. Dar iată cum descrie însuşi *"trădătorul"*, în Epilogul lucrării *Orizonturi Roşii*, consecinţele actului său:

"La câtevazile după dispariţia generalului Pacepa, Ambasada Statelor Unite şi alţi diplomaţi occidentali din România au descris Bucureştiul ca un oraş în stare de asediu. Sediul Comitetului Central al Partidului Comunist Român şi rezidenţa conducătorului acestuia erau puse sub pază grea, în timp ce trupele de securitate patrulau prin capitală zi şi noapte.. Ceauşescu, despre care s-a spus că este bolnav şi obligat să rămână acasă, şi-a încetat orice activitate şi a dispărut din ochii publicului."

"În septembrie 1978, presa occidentală şi sursele diplomatice din Bucureşti au raportat că dispariţia generalului Pacepa a fost urmată de cea mai mare epurare politică din România postbelică. O treime din conducerea Consiliului de Miniştri a fost demisă. Douăzeci şi doi de ambasadori au fost înlocuiţi şi peste doisprezece ofiţeri de Securitate de cel mai înalt grad au fost arestaţi, împreună cu alte câteva zeci de cadre cu grad ceva mai mic, care pur şi simplu s-au spulberat, au dispărut din vedere, luaţi de furtuna tulburărilor. Generalul Eugen Luchian se afla printre cei din urmă."

"...Toate serviciile occidentale de informaţii au fost de acord, mai târziu, că DIE s-a dovedit a fi primul serviciu de spionaj din istorie distrus în întregime din cauza deconspirării unui singur om."

Bineînţeles că explozia de furie a cuplului prezidenţial nu l-a ocolit pe principalul vinovat. În timp ce contraspionajul american îl storcea pe generalul Pacepa de preţioasele informaţii pe care le deţinea, justiţia comunistă din Republica Socialistă România îl condamna la moarte în contumacie, pentru crima de trădare a patriei. O sentinţă care, cel puţin până astăzi, nu a fost dusă la îndeplinire. Mâna lungă a Securităţii, în ciuda repetatelor încercări pe care le-a făcut, nu a reuşit să-l ajungă pe *"trădător"*.

Fără îndoială că Ion Mihai Pacepa a trădat, dar trădarea sa nu s-a produs în momentul în care a dezertat în Occident, ci cu mult înainte. **Ion Mihai Pacepa şi-a trădat Patria când s-a alăturat regimului comunist, devenind ofiţer de Securitate. Nu numai el, ci toţi aceia care, alături de comuniştii activi, au acceptat să slujească în cea mai odioasă instituţie de oprimare a Neamului Românesc - Securitatea - au fost trădători.** Niciodată cuvintele lui Tudor Vladimirescu, *"patria se cheamă norodul, iar nu tagma jefuitorilor"*, nu au fost mai adevărate ca în anii dictaturii comuniste. Ani în care *"norodul"* a fost jefuit de o *"tagmă de jefuitori"* mult mai rapace decât jefuitorii pe care îi avusese de înfruntat slugerul de la Vladimiri, tagma comuniştilor aflaţi în slujba Moscovei, care nu s-au mulţumit să jefuiască bogăţiile ţării şi avutul românilor, ci s-au străduit din răsputeri să jefuiască şi sufletele oamenilor.

Un scurt bilanţ al *"înfăptuirilor"* regimului comunist, regim pe care generalul Pacepa l-a slujit cu zel şi devoţiune timp de douăzeci de ani, este util pentru acei care sunt înclinaţi să uite ce a însemnat de fapt acel regim.

*

Pe plan politic, în urma cuceririi ţării de către Armata Roşie şi instaurării unei guvernări comuniste, suveranitatea şi independenţa României au fost suprimate. România a devenit o gubernie în plus a imperiului ruso-bolşevic. Faţă de această realitate, apologeţii fostului regim comunist se străduiesc să acrediteze ideea că, de fapt, încă din timpul domniei lui Gheorghe Gheorghiu-Dej, România a ieşit de sub tutela Moscovei, iar sub guvernarea succesorului acestuia, Nicolae Ceauşescu, s-ar fi pus bazele unui *"comunism naţional"*.

Comunism naţional! O împerechere absurdă de termeni, bună pentru uzul idioţilor utili din Occident, dar mai ales măgulitoare pentru slujitorii regimului, în primul rând pentru cadrele Securităţii, care la adăpostul acestei sintagme au găsit o justificare pentru crimele pe care le săvârşiseră. *Ei au acţionat ca adevăraţi patrioţi, ca apărători ai naţiunii!*

Comunismul însă, prin însăşi esenţa sa, nu poate fi naţional. Prin originea şi structura sa, el este internaţional, iar unul dintre obiectivele sale fundamentale este distrugerea naţiunilor. *"Muncitorii nu au patrie"*, afirmă Marx în *Manifestul Partidului Comunist*, evanghelia comuniştilor de pretutindeni, pe care nici Nicolae Ceauşescu şi nici vreun alt doctrinar comunist nu l-a renegat. Distrugeţi proprietatea, distrugeţi familia, distrugeţi patria, distrugeţi individul, distrugeţi religia, distrugeţi morala, distrugeţi dreptul, distrugeţi toate valorile care au aparţinut vechii ordini sociale, proclamă cu o adevărată furie iconoclastă toţi adepţii *Manifestului Comunist*! Şi nici unul dintre aceste îndemnuri nu a fost ocolit de comuniştii români.

Clasa conducătoare a României, şi în primul rând intelectualitatea, a fost înlăturată, fiind exterminată în închisori sau sfârşindu-şi zilele în mizerie. Pe ruinele ei s-a ridicat *"noua clasă conducătoare"*, care a luat puterea cu ajutorul forţelor de ocupaţie, rămase în ţară atât timp cât a fost necesar. Adică până când oamenii de încredere ai Kremlinului, indiferent că s-au chemat Gheorghe Gheorghiu-Dej sau Nicolae Ceauşescu, şi-au format propriul aparat de represiune.

Muncitorimea, care după programele şi promisiunile făcute de ideologia comunistă trebuia să fie clasa conducătoare a societăţii, bucurându-se de un tratament de favoare, a fost degradată la condiţia robului, care nu are alt drept decât acela de a produce pentru stăpânul lui.

Cultura naţională a fost supusă unui proces de degradare sistematică. Obligată să se supună canoanelor sovietice, siluită şi umilită, sub paza vigilentă a unor cenzori implacabili, activitatea culturală a fost redusă la rolul de anexă a aparatului de propagandă comunistă. Firavele cazuri de disidenţă înregistrate în perioada comunistă nu au fost altceva decât expresia mizeriei în care cultura românească se zbătea pentru supravieţuire.

Tineretul a crescut în duhul materialismului şi al disprețului faţă de valorile tradiţionale. Educatorii, începând cu grădiniţele de copii şi terminând cu învăţământul universitar, au fost transformaţi în propagandişti în procesul de îndoctrinare comunistă.

În paralel cu şcoala, toate celelalte instituţii care înainte de instaurarea regimului comunist constituiau pilonii de stabilitate ai naţiunii, armata, justiţia şi nu în ultimul rând Biserica, au fost golite de conţinutul lor real şi transformate în instrumente de dominaţie ale regimului comunist. Cu tristeţe trebuie să recunoaştem că rostul Bisericii nu a fost întotdeauna împlinit de către slujitorii ei. Controlată, până şi sub patrafir, de Securitate, Biserica Ortodoxă Română a fost mai adesea alături de regimul comunist decât de rezistenţa anticomunistă.

Am păcătui însă dacă nu am sublinia spiritul de dăruire al marii majorităţi a preoţimii de mir, al monahilor şi al monahiilor care nu au pregetat, cu preţul martiriului, să fie alături de credincioşi în timpurile de cruntă prigoană comunistă.

Dar ceea ce a urmărit cu precădere comunismul, a fost distrugerea satului românesc. Desfiinţarea noastră ca naţiune nu putea fi împlinită cât timp satul dăinuia în forma sa tradiţională, păstrând nealterate virtuţile care au dat tărie Neamului Românesc prin toate furtunile istoriei. Desfiinţarea proprietăţii şi gospodăriei ţărăneşti prin colectivizare a fost primul pas în înfăptuirea acestui plan. A urmat industrializarea forţată a ţării, care a transformat o bună parte din ţărani, îndeosebi oamenii în putere şi tineretul, în proletari industriali, agricultura rămânând în seama bătrânilor şi femeilor. Şi, în fine, pentru ca satului românesc să-i dispară până şi urma, s-a purces la construirea de blocuri muncitoreşti la ţară, în care ţăranii urmau să fie strămutaţi cu forţa, iar gospodăriile în care trăiseră până atunci trebuiau să fie rase de pe faţa pământului şi transformate în terenuri agricole.

*

Înfăptuirile regimului comunist din România se înscriu într-un amplu proces, a cărui esenţă o sintetizează sugestiv conceptul de **SOVIETIZARE**. Rusia Sovietică a fost o suprastructură politică creată de mesianismul comunist pentru a servi drept model pentru organizarea lumii în perspectiva victoriei finale a ideologiei marxiste. În acest sens, regimul comunist din România nu a fost altceva decât aplicarea întocmai a modelului sovietic impus de Kremlin, transplantat la noi, cu toată rigoarea şi ferocitatea lui. Cine zice că atât Gheorghiu-Dej, cât mai ales Ceauşescu au făcut politica intereselor naţionale, este fie analfabet în politică, fie agent al fostului regim.

În acest sens, fostul ambasador al Statelor Unite la Bucureşti, Dl. David Funderburk, afirma la Congresul Mondial al Românilor Liberi ţinut la Paris în zilele de 20-21 iunie 1987: *"...Partidul Comunist Român a fost creat şi menţinut la putere de Partidul Comunist Sovietic. Ceauşescu a petrecut câţiva ani în URSS, instruit de KGB... Guvernul român susţine cu devotament politica Moscovei la Naţiunile Unite; colaborează cu Moscova pe plan militar şi tehnologic, favorizează terorismul internaţional şi transporturile de armament arabilor radicali şi guerilelor marxist-leniniste din întreaga lume... Guvernul Statelor Unite deţine dovezi, dar nu le utilizează, că sovieticii menţin un numeros personal la Bucureşti... Guvernul român a transmis tehnologie militară din Statele Unite şi din Occident, când Sovietele au cerut acest lucru, ceea ce este de fapt în concordanţă cu obligaţiile pe care România şi le-a asumat faţă de Kremlin."* O confirmare fără echivoc, provenind dintr-o sursă autorizată, a **sovietizării României!**

Peste conceptul de *sovietizare a României*, evenimentele din Decembrie '89 au aşternut o umbră de uitare. Iată însă că, recent, premierul Victor Ciorbea îl readuce în actualitate, în contextul necesităţii de a se iniţia acum, la şapte ani de la debarcarea de la putere şi asasinarea lui Nicolae Ceauşescu, o acţiune de *desovietizare a României*. Nu ştim încă ce accepţiune a acordat primul-ministru ideii de *desovietizare*, dar ne place să credem că a avut în vedere sechelele moştenite de la regimul comunist, care poluează atât atmosfera spirituală a României de astăzi, precum şi activitatea politică, economică şi socială.

Iată însă că împotriva iniţiativei primului-ministru, aşa cum era de aşteptat, se ridică vocile profitorilor de pe urma *sovietizării României*. Nimic surprinzător că liderul celor care susţin zgomotos că *desovietizarea* s-a făcut încă de pe timpul lui Gheorghiu-Dej este tovarăşul Ion Iliescu, după cum nici boloboroselile incoherente, însoţite de spume la gură, ale *"analistului politic"* de la postul *"independent"* de televiziune Tele 7 abc, nu sunt surprinzătoare. Primul nu uită şi nu va putea să uite niciodată că este un produs al sovietizării, fapt care îi răscoleşte până la nestăpânire umorile marxiste, aşa cum s-a petrecut cu acuzaţia pe care i-a adus-o răposatului Corneliu Coposu de a fi informator al Securităţii, acuzaţie pe care însuşi Virgil Măgureanu a calificat-o drept *"o blasfamie, o pângărire a memoriei unui om"*. Cel de al doilea, Ion Cristoiu, este un caz patologic, care trebuie privit cu îngăduinţă; o îngăduinţă care nu trebuie aplicată însă şi patronilor postului de televiziune care îl mediatizează.

Surprinzătoare este însă alinierea d-lui Dumitru Tinu, directorul cotidianului ''Adevărul'', la vocile care condamnă iniţiativa de desovietizare a primului-ministru. *"Ce desovietizare?* - se întreabă retoric directorul «Adevărului». *Dl. Ciorbea pare picat de pe altă planetă. Asta se întâmpla pe când domnia sa era pionier..."*.

Nu domnule Tinu, acţiunile pe care dumneavoastră le consideraţi ca făcând parte din procesul de *desovietizare*, în primul rând mult trâmbiţata independenţă faţă de Moscova, precum şi refuzul de a participa cu trupe la operaţiunile Pactului de la Varşovia, nu au fost altceva decât manevre de intoxicare a cancelariilor occidentale, manevre spècifice politicii Kremlinului, puse la cale în complicitate cu Bucureştiul. Dar dacă despre dedesubturile acestor manevre ne putem da seama cu ajutorul unei documentări temeinice, bazate pe surse obiective, există însă o componentă a *desovietizării* care nu poate fi demontată, oricât de temeinică ar fi documentarea. Este vorba de influenţele ideologiei comuniste, vehiculate prin intermediul procesului de sovietizare, influenţe care s-au insinuat şi apoi sedimentat în sufletele oamenilor, devenind resorturi intime de judecată şi atitudine. Un sindrom psihic de care se pare că a fost marcat şi directorul cotidianului ''Adevărul''. Dacă împotriva acestui sindrom şi-a propus Dl. Ciorbea să lupte, înseamnă că nu l-am votat în zadar. O acţiune mult mai meritorie decât toate zbaterile pentru integrarea României în structurile euroatlantice.

Gabriel CONSTANTINESCU

IARBA VERDE DE ACASĂ...

Marți, 6 mai 1997, în cadrul programului "Doctrine politice" al așa-zisei Societăți Academice din România, s-a ținut o conferință despre *Legionarism* (după ce luna trecută d-l Teodor Baconsky abordase separat problema *Ortodoxismului politic*, într-o conferință la care ne-am referit în numărul anterior).

Organizatorii și conferențiarii (d-l prof. Dan Pavel, profilat pe politologie, secondat de d-l prof. George Voicu, profilat pe sociologie) au avut surpriza unei săli pline... de legionari sau de simpatizanți ai dreptei, publicul "sublim" pe care se contase inițial ("teoreticieni, politicieni, studenți și, nu în ultimul rând, jurnaliști...") lipsind aproape cu desăvârșire, din motive asupra cărora e treaba dumnealor să mediteze. Cert este că fără masiva asistență "legionară", cei doi iluștri profesori s-ar fi aflat în mediul cu care sunt obișnuiți: cel al amfiteatrelor goale, în care duzina de studenți plictisiți devine măsură a succesului profesional... D-l George Voicu a și mărturisit, de altfel, că n-a mai vorbit niciodată în fața unei săli atât de pline (și atât de "divizate" ideologic, în opinia domniei-sale).

Contextul a influențat, de bună seamă, atât conferința, cât și "dezbaterile" ce au urmat-o; e motivul pentru care insistăm asupra lui. Știind că d-l Dan Pavel* este un adversar relativ notoriu al legionarismului și al dreptei în general, adepții mai vechi sau mai noi ai acestor orientări sistematic diabolizate, sătui de mulțimea mistificărilor antilegionare colportate propagandistic vreme de mai bine de o jumătate de veac, s-au crezut datori să-și afirme prezența și să amendeze, dacă va fi cazul, calomniile deghizate în discurs "academic". Au fost prezenți în sală atât supraviețuitori ai vechilor formațiuni legionare (foști deținuți politici, septuagenari, octogenari sau chiar nonagenari), cât și reprezentanți ai noii generații. Tinerii membri ai Cuibului Legionar "Horia Sima" din București, sub conducerea d-lui Șerban Suru (în jurul căruia s-a făcut destulă vâlvă în ultimii ani), au înțeles să se afișeze în uniforma tradițională a Legiunii ("Văzându-vă cămășile verzi și diagonalele, m-am întrebat dacă nu cumva aveți și pistoale..." – a încercat să glumească, insinuant, d-l Dan Pavel, simțindu-se probabil foarte bine în cămașa cu mânecă scurtă a unui conferențiar care se respectă...). Impresia a fost puternică, "academicienii" și micul lor anturaj afișând o vădită stare de derută, ceea ce explică probabil, dincolo de lipsa "sonorizării" și de cele câteva momente de zumzet indignat al asistenței, faptul că s-au făcut foarte greu auziți, cum nu le prea stă bine unor profesori... (Cele câteva intervenții din public au dovedit că sala avea, totuși, o bună acustică).

"Moderatoarea" (Oana-Valentina Suciu), nespus de agasată, a avut lipsa de tact să înceapă prin evocarea... Holocaustului! Faptul a echivalat cu o provocare, căci s-a încercat astfel să se dea discuțiilor o direcție tendențioasă, sugerându-se (în mod nelegitim, cum a recunoscut și d-l Dan Pavel ulterior) că legionarii ar fi printre cei direct responsabili de această tragedie istorică. Pe atare fond tensionat, conferința a debutat greoi, cu o notă de confuzie care a urmărit-o până la sfârșit. În mod evident, conferențiarul și-a autocenzurat discursul, ocolind – parte din prudență, parte din inhibiție – afirmațiile prea categorice. Probabil că precizarea pe care a ținut s-o facă din capul locului, anume că nu-l interesează istoria legionarismului, ci doar coordonatele lui doctrinare, și că, pe de altă parte, n-are câtuși de puțin în vedere ceea ce dumnealui a numit "neolegionarismul", a fost o adaptare "din mers" la contextul care s-a creat, de vreme ce *toți* conferențarii anteriori puseseră (uneori chiar cu precădere) problema situării în actualitate a doctrinelor prezentate.

În mare, d-l Dan Pavel a încercat să abordeze următoarele probleme: 1) dacă legionarismul constituie o "doctrină" sau o "ideologie" (distincție posibilă, dar neesențială), 2) dacă legionarismul este sau nu omologabil fascismului și 3) dacă legionarismul are un raport necesar cu antisemitismul. În ce privește prima problemă, dacă se dă termenului de "ideologie" înțelesul de "sistem de idei legate de acțiune" (Daniel Bell, Karl Friederich), legionarismul constituie o ideologie. Dacă se are însă în vedere și latura lui "mistică" sau "contemplativă", revendicată de la o veche tradiție spirituală (cea creștin-ortodoxă), atunci el poate fi considerat o doctrină ("o teodicee seculară"). Prin urmare, legionarismul este *și* o "ideologie" *și* o "doctrină"; depinde din ce unghi îl privești... Cam la fel stau lucrurile și cu raportarea la fascism. Dacă trăsăturile fascismului sunt "cultul conducătorului", "organicismul" și "iraționalismul deliberat" (concept la modă în politologia contemporană), atunci legionarismul apare ca o formă de fascism. Având însă în vedere puternica lui dimensiune creștină (mai ales cultul morții și al sacrificiului), care nu se regăsește în fascismele propriu-zise, atunci legionarismul nu poate fi circumscris acestora...

Un accent scontat s-a pus pe așa-numitul "antisemitism" legionar. După părerea conferențiarului, antisemitismul legionar ar fi fost nu doar unul conjunctural, ci expresie a unui rasism doctrinar, provenit dintr-un soi de psihoză mesianică, în virtutea căreia poporul român ar fi fost un "popor ales", ceea ce, din punct de vedere teologic, constituie o erezie, ba chiar o reîntoarcere la stadiul veterotestamentar. Altfel spus, rasismul sionist nu mai are loc pe lume de rasismul dâmbovițean! "Eroarea logică și morală" cea mai gravă a legionarismului ar fi fost confuzia între comunism și iudaism: legionarii au intuit just pericolul comunist, dar l-au asimilat abrupt "problemei jidovești", un rol deosebit revenind, în această privință, lui Ion I. Moța, cu traducerea românească din 1923 a *Protocoalelor Înțelepților Sionului*, scriere despre care "se știe că reprezintă un fals" (de unde "se știe", conferențiarul nu ne-a mai destăinuit, aceasta făcând parte, ca și Holocaustul, dintre dogmele unei anumite "politologii" contemporane). Originile iudaice ale comunismului, preponderența evreilor în toate revoluțiile comuniste europene, structura evreiască notorie a atâtor guverne roșii – toate acestea nu par să tulbure bunul simț al distinsului nostru politolog. Totul e obsesie legionară! "Iudaismul" nici usturoi n-a mâncat, nici gura nu-i miroase...

La un moment dat, când lumea aștepta dacă nu o dezvoltare a problemei, măcar niște concluzii mai limpezi asupra celor expuse, conferențiarul s-a oprit cam brusc și a declarat că, în ce-l privește, cam atât a avut de spus... A urmat la cuvânt d-l George Voicu, "comentatorul", care a găsit că expunerea "și-a atins scopul", considerând că d-l Dan Pavel a respectat și cele două principii care trebuie să patroneze orice prezentare a unei doctrine politice: să se facă *sine ira et studio* și de pe poziții criticiste (neexistând – ceea ce nu contestă nimeni – doctrină politică perfectă); un singur lucru i-ar reproșa, colegial, conferențiarului: încercarea de a forța legionarismul să se încadreze în niște tipare ale politologiei occidentale (observație, altminteri, cât se poate de pertinentă, dar și de vicleană în raport cu sala).

S-a trecut la etapa întrebărilor și răspunsurilor, care a fost destul de haotică, atât din pricina proastei organizări, cât și a radicalizării celor două tabere. Momentul cheie a fost intervenția d-lui Șerban Suru, care i-a lăsat fără replică pe organizatori. Sunt de reținut cel puțin două observații foarte pertinente, care nu au nevoie de comentarii. Prima: în cadrul ciclului de conferințe organizat de Societatea Academică, despre liberalism a vorbit un liberal (d-l Al. Paleologu), despre minorități – un minoritar (d-l Marko Bela), despre monarhism – un monarhist (d-l Andrei Pippidi), despre ecologism – un ecologist (d-l Marcian Bleahu), despre ortodoxismul politic (separat cu grijă de legionarism) – un teolog ortodox (d-l Teodor Baconsky); numai despre legionarism a fost chemat să vorbească un adversar notoriu al acestuia! De ce tuturor li se oferă ocazia să vorbească despre *propria* doctrină, numai legionarilor nu?! A doua observație: anunțând conferința în cotidianul "România liberă", organizatorii au promis că se va răspunde la următoarele întrebări: 1) Cum s-a destrămat mitul [?!] Mișcării Legionare?; 2) De ce o întreagă generație de mari intelectuali interbelici "a trădat" calea democrației?; 3) Naționalismul, xenofobia și totalitarismul își mai pot afla adepți în România de azi? Or, nici una dintre aceste probleme n-a fost nici măcar atinsă de vorbitori! (Aici d-l Dan Pavel a avut dezgustătoarea stângăcie de a-și declina orice răspundere, aruncând totul în spatele organizatorilor, reprezentați la fața locului de numita "moderatoare", asistată, cu oarecare discreție, de un anume domn Antoniu Opriță, care a catadicsit, în cele din urmă, să rostească o evazivă formulă de *mea culpa*).

Spre final, o intervenție care se cade menționată a avut, din sală, o doamnă octogenară (al cărei nume regret că nu l-am aflat), ce a declarat că nu a fost legionară, dar a cunoscut mulți legionari, pe care și-i amintește ca pe niște oameni de mare caracter; că nu se pricepe la "doctrine politice", dar că i se pare că nu de "doctrine politice" duce lipsă România de astăzi, ci de oameni de caracter; dacă Mișcarea Legionară, dincolo de anumite neîmpliniri sau devieri ale ei, a reușit să fie cândva o astfel de "școală de caracter", atunci ea rămâne legitimă și actuală...

Cum se făcuse ora 20 și sala trebuia evacuată, organizatori și conferențiari au răsuflat ușurați. D-l parlamentar George Pruteanu ("Doar o vorbă să-ț mai spun!") s-a apropiat de d-l Dan Pavel și l-a încredințat că a ținut o conferință "ca soarele sfânt de pe cer" (cine are umor – nu-i așa? –, nu și-l pierde niciodată!). A doua zi, dezinhibat, d-l Dan Pavel s-a dus să se vaite la Radio Total că legionarii i-au sabotat discursul academic... Iar apriga "moderatoare" i-a telefonat "șefului de cuib", rugându-l să-i împrumute pentru două zile caseta video cu întreaga tărășenie, ca să se convingă, pasămite, că a fost adevărat...

De data viitoare se va intra în normal, conferințele vor fi perfect academice, atmosfera va redeveni respirabilă, publicul nu se va înghesui, nici o patimă nu se va mai face simțită, totul va fi sub control, teoriile vor fi rotunde, toată lumea va rămâne liniștită și mulțumită de sine, cum se cuvine unor oameni emancipați și lustruiți evropenește, sub cerul fără "sfinți" și "arhangheli" al Societății Deschise. Cât despre legionari, d-l Pruteanu, ca unul care a fost de față, poate se va gândi să propună ceva măsuri parlamentare, ca să nu se mai tulbure liniștea oamenilor deștepți și cumsecade cu brașoave răsuflate despre "Dumnezeu" și despre "Neam"...

Adolf VASILESCU

P. S.
Vajnicul politolog mondialist este cel la care se referea cu precădere și pamfletul "Fiziologia trepădușului", apărut mai demult în "Puncte Cardinale" (anul II, nr. 5/17, mai 1992, p. 15).

---

* Adăugând câteva amănunte la cele oferite de organizatori, să reținem că d-l Dan Pavel, actualmente profesor de politologie la Universitatea din București și redactor-șef adjunct al revistei "Sfera Politicii", a fost pe vremuri, după absolvirea Facultății de Filosofie (în anii '80), activist în structurile superioare ale fostului U.T.C. și un zelos cenzor oficial al revistei studențești "Amfiteatru". Ce-i drept, a cochetat și cu noicismul pălținișean, fiind un activist cu defulări platonice. După evenimentele din decembrie '89, a devenit un democrat zgomotos, ca orice intelectual orientat. După ce a fost o vreme redactor-șef adjunct al revistei "22", a binemeritat o bursă de studii în Occident, de unde s-a întors politolog (cum se ieșea, pe vremuri, de la "Ștefan Gheorghiu", dar pe un alt calapod). A publicat și câteva cărți pe teme culturale sau politice: *Bibliopolis*, *Etica lui Adam* și, în limba engleză, un volum de încondeiere a legionarismului și ortodoxismului românesc (în colaborare cu politologul româno-american - de origine evreiască - Vladimir Tismăneanu).

ŞTEFAN AFLOROAEI ŞI REGĂSIREA TRADIŢIEI METAFIZICE ROMÂNEŞTI

*Lumea ca reprezentare a celuilalt**, ultima lucrare publicată de profesorul de filosofie de la Universitatea ieşeană, e un "înşir'te mărgărite" al aceluiaşi nucleu tematic originar, ale cărui reflexe transpar şi în alte meditaţii, chiar dacă el s-a rotunjit nu sub lumina pală a lunii, ci în umbra nepăsării noastre, întreţinută de o presă culturală atentă mai degrabă la mişcările în câmp civic-politic ale favoriţilor ei, decât la cei ce au îmbogăţit cu adevărat domeniul căruia i s-au dăruit. Deci, ca în cazul oricărei scrieri izvorâte dintr-o cugetare organică, în cuprinsul celei la care ne referim confluează idei şi preocupări anterioare, unele concretizate în studii autonome. Astfel, ipostazele raţiunii negative trimit la teologia mistică a lui Dionisie pseudo-Areopagitul, care prin *via negativa* caută a se ridica înspre acea transcendenţă intuită ca alteritate absolută. Dedublat sau nu (iată o abisală taină a teodiceei creştine, ca şi a oricărui mit cosmogonic), acest "radical altceva" sau *celălaltul* nostru, odată cu creaţia întemeiază timpul şi se furişează cu el în lume, aceasta devenindu-i chip vizibil, reprezentare.

Găsim ideea din urmă încă din primele pagini, sub ipoteza că actualul sfârşit de epocă, pe pragul regresiunii în haos, ar putea fi un "prolog al reîntâlnirii cu sacrul", Dumnezeu urmând a fi perceput nu atât prin ceea ce îl confirmă, cât prin ceea ce îl contrazice. "Cel care se află dincolo de bine şi de rău coboară absenţa sa sub chipul *celuilalt*" (80) Iar pentru a-l ghici în diversitatea şi alteritatea lumii, ba chiar în alterarea ei, s-ar cere un alt tip de antene, cu care spaţiul răsăritean pare mai înzestrat. Dacă examinăm mitul românesc fundamental, cu variante în tot sud-estul european, vedem cum deja de la primul gest al creaţiei, scufundarea cosmogonică a Nefratelui, "Căderea e un dat al lumii, ea fiind însăşi intrarea în timp pe care o semnifică mişcarea serpentinată a celuilalt", imitând "gestul luciferic al luminii care cade" (71). Acest scenariu contaminat de dualism este totuşi armonizabil cu facerea testamentară, căci Fratele şi Nefratele nu se află într-un raport de excluziune, ci de complementaritate. De aici, înclinaţia către o metafizică aparent binară în acest spaţiu, în care - avertizează autorul - nu trebuie să vedem un blestem sau o binefacere, "ci pur şi simplu ceva de ordinul a ceea ce ne este dat" (79). Ştim de la Sf. Ioan Damaschin că sunt lucruri ce nu stau în puterea omului, ci survin prin Dumnezeu, necesitate, destin, natură sau întâmplare. Iar în modul absolut singular de raportare a unei semnţii la transcendenţă, s-ar cere înţeles însuşi destinul ei (*cf.* 129), cea mai măruntă edificare nefiind posibilă decât plecând de la ceea ce este *dat* fiecăruia. Or, cele trei indicii ale alterităţii prime a Nefratelui (voinţa de a stpâni singur lumea creată;

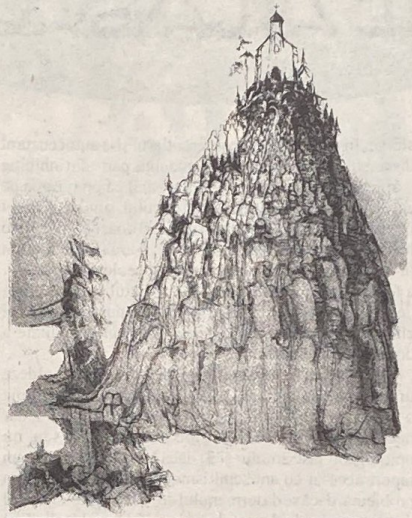

Ştefan ORTH, *Capelă*

fraternitatea, dacă nu consangvinitatea dintre cei doi; singurătatea stranie pe care ei o resmt) înfăţişează Unicul într-un mod mai puţin obişnuit, "numit într-un tratat de ontologie drept Unul ce diferă întru sine" (110). E "paradoxul absolut al bi-unităţii prime, al coprezenţei celor care, singuri şi împreună, urmează a scoate lumea din non-existenţă" (*idem*).

De la bun început subliniase faptul că fiinţa absolută nu poate fi separată de negativitatea ei fără riscul de a o transforma "în ceva lipsit de orice urmă de viaţă - viaţă divină sau procesiune vie a fiinţei"(13). Dimpotrivă, această cuprindere totală a negativităţii în sânul divin îi dă tărie şi subzistenţa absolută şi infinită, nesfârşirea şi eternitatea, atotputernicia sieşi sursă. Chipul proteic şi multiform al lumii l-am putea înţelege atunci ca reflex sensibil al negativităţii divine, doar că ceea ce în planul transcendent tinde întru unicitatea Fiinţei, aici se despleteşte într-o pluritate de înfăţişări, în care bănuim arhetipul diabolic al Nefratelui.

Iată de ce cartea propune şi o definire a răului mai apropiată receptării concrete de aici, fiindcă omului care îl percepe oarecum inerent stihiilor "nu i se poate spune că răul este o lipsă, căci el îi suferă densitatea neobişnuită şi dilatarea permanentă..." (80). "Negându-i substanţa prin veghe canonică, ea se răzbună în acele forme simbolice care nu mai pot fi supravegheate" (79), fiind posibil ca liturghiile negre proliferate în amurgul Evului Mediu, celebrând o lume pe doş, să constituie reacţia la expurgarea totală a ceea ce contrazice doctrina (cf. 33).

În mod similar, atitudinea înverşunată a occidentalului faţă de fiinţa demonică, de negativitate în genere, este un mod de apărare specific celui ce tinde să centreze totul în *ego*-ul propriu, în propria voinţă de stăpânire şi posesiune. La omul modern, ea la forma legii eterne, a judecăţii deja stabilite şi valabile pentru toate semnţiile (*cf.* 154), deci exorcismul se întinde şi asupra domeniului logic, cu pretenţia de a închide totul în concepte pozitive. Gândirea conceptuală şi cea ideologică devin suspect de asemănătoare, ambelor fiindu-le proprie o "voinţă de sistem", voinţă a totalităţii, istoria însăşi fiind înţeleeasă ca voinţă, dar nu a oricui, ci a "celor care au puterea să uzurpe zeului creaţia lumii..." (29). Iar obsesia eliberării istoriei de rău denotă "o cumplită ficţiune a gândirii moderne şi dezolantă utopie printre utopiile iluminării şi egalităţii universale". Pentru "noul imperiu al raţiunii şi al justiţiei istorice [...] *celălalt* apare acuma ca fiind tocmai omul tradiţional" (175, 176). Gândirea lui e supusă continuu criticismului excesiv de acei ce azi numesc graţios "deconstrucţie" operaţia până mai ieri indicată mai frust prin "demistificare", cuvânt însă compromis de atâta abuz freudo-marxist.

Prelungită prin stăpânire politică, o astfel de ideologie introduce "lumea pe dos" (versiunile ei mitice, conceptuale şi canonice sunt inventariate în prima parte a cărţii), care instalează totodată adevărate inversiuni de istorie. Funcţionarea timpului ca evoluţie ce-şi împlineşte firesc cercul este blocată "prin chiar acele sensuri generale care i se impun dinafară" şi înlocuită cu cealaltă faţă a lui, risipirea, astfel că acele comunităţi ce-l suportă "nu mai sfârşesc prin a tot reîncepe şi a tot reface istoria lor..." (36, 37).

"Paranoia excluziunii celuilalt" merge până la "suspendarea cu tâmpă inconştienţă a unui puls firesc al vieţii", de aceea reacţia acelor societăţi va fi "ancestrală şi organică", fapta pregătită timpului fiind "întârziată într-o aşteptare obscură şi temută" (179). Acum se poate ivi omul atins de acel duh al alterităţii, favorizat de "geniul locului", lesne de confundat cu răul însuşi. Căci "malefică şi primejdioasă apare acea alteritate care atinge zona sacrului", în vechea ambivalenţă a cuvântului, de sfânt şi blestemat totodată (v. 196 *sq.*). Iar omul poate avea acces la acest tip de sacru când, lucrând mai presus sau altfel decât ea, este osândit de puterea temporală, ca şi atunci când se devotează (*consacră*) unei idei ce priveşte viaţa întregii comunităţi. Astfel, "răul de care se face «vinovat»... reprezintă tocmai distanţa sa faţă de toţi ceilalţi, singularitatea pe care o ascunde în timp şi în veac" (202, 203). Întâlnindu-se într-o "mistică a revoltei" cu idealismul popular, îl poate antrena într-o operă de purificare şi mari reforme spirituale. Dimpotrivă, absenţa idealului face să-şi asume singur traversarea pustiului istoriei, resimţind "dumnezeiasca frumuseţe a jertfei, a iubirii şi a morţii". Însă alteori, participând la puterea anonimă a masei, se întâmplă să cadă în ispita inautenticităţii, în fuga de propria persoană şi de asumarea păcatului. Iar când se loveşte de "pragmatismul deşănţat al zilei", demonia celui excentric se preschimbă în "nepăsare tristă" (*cf.* 181). Acum el vede cum dominaţia din exterior generează înăuntru xenocraţia, care facilitează amestecul binelui şi răului, formele carnavaleşti de viaţă, bâlciul,

Florea TIBERIAN

(continuare în pag. 6)

* Institutul European, Iaşi, 1994. Alte scrieri: *Ipostaze ale raţiunii negative* (distinsă de Academie, în 1991, cu premiul "Vasile Conta"), *Întâmplare şi destin*, *Timp şi alteritate*, superbe studii la scrieri areopagitice ş.a.

EXERCITII DE POSTMODERNISM

HEXAMERON POETICESC

Răzvan CODRESCU

Dam cu sîc din Isarlîk, post-modern şi co-etern...

PRO-LOGOS

Γνῶθι σεαυτόν

La ce să umpli
lumea de cutremur,
să muţi stihii
şi să-mblînzeşti jivine,
cînd pogorînd în Hadesul himeric,
cu lira-n băţ,
rîd cerberii de tine?!
Voind Iubirea,
ce-ai căutat Femeie?!
Voind Femeia,
ce-ai căutat strigoi
şi, spre ruşinea viţei tale trace,
ai dat buluc în ţeapa dinapoi?!
Cînd ştiu că tagma mea din tine pleacă,
simt c-am murit demult,
pe limba greacă...

ZIUA ÎNTÎI

Amicus Plato, sed...

Poetul dat afară din Cetate
stătea pe-un dîmb
şi se hlizea la stele...
"La ce-mi fu dat să-mi cînte muza, Zeus?" –
se întreba,
intrat în altă piele.
Iar Dumnezeu
(nu se-ntrupase încă)
l-a mîngîiat cu-n vînt de primăvară
şi-n loc de alt răspuns
lăsă să-i pice
în cerul gurii
mălăiaţa pară.

ZIUA A DOUA

Naso magister erat...

Poetul se urcase pe un soclu,
cu ochii-nchişi,
şi se credea statuie...
"Mi-am dobîndit o faimă –
zise dînsul –
de n-o să poată
vremea s-o răpuie!".
Dar a venit,
ca-n Scythia,
îngheţul,
pe nesimţite, pironindu-l bine:
o zi, un veac, un ev...
"O, nu-i de glumă!" –
îşi zise el,
văzînd că gluma ţine...
În jurul lui se adunau bărboşii
în piei de oaie
şi rîdeau geteşte;
"Priviţi ce nas!" –
ziceau.
Şi-o luau la goană,
văzîndu-l cum
tot creşte, creşte, creşte...*

* De atunci, pare-se, barbarii obişnuiesc să zică: "a-i creşte nasul cuiva", "a-şi ţine nasul (pe) sus", "a-şi vedea (sau nu) lungul nasului", "a avea nas", "a da cu nasul", "a-şi băga nasul (unde nu-i fierbe oala)", "a-şi lua nasul la purtare", "a strîmba din nas", "a fi (sau nu) de nasul cuiva", "a fi nasol" şi alte asemenea năs-cociri...

ZIUA A TREIA

È del poeta il fin la meraviglia...

Poetul se-ntreba ce să mai facă...
"O să-i uimesc
de-o să le rîd de milă!".
Şi astfel totul deveni o joacă
de măscărici
cu aer de sibilă...
Gîndea la Venus,
se credea Adonis,
dodit domol de-o dulce dislalie
(şi Necuvîntul s-a născut,
săracul,
pe nesimţite,
dintr-o fandacsie).
La dalba Venus meşterea
cînd, iată,
bătăi în uşă auzi.
Deschise...
şi ce să vezi?!
În prag – femeia neagră,
care-l pocni la mir şi-apoi îi zise:
"Kalumba mu! "...
Dar el încremenise,
cu muza moale,
între Da şi Nu...

ZIUA A PATRA

Eram puternic împărat...

Poetul umbla creanga
prin Strehaia
(oraşu-i mic
şi te şi fură d-aia...).
"Ştii cine-s eu?" –
se adresă, blajin,
spre primul trecător ieşit în cale.
"Io-s din Caracal,
mulţumesc matale!" –
îi zise omul şi-l privi senin.
Apoi se adresă şi către-o damă
în malacov,
ce-l sictiri din prima
(beţie rară-n armonii de mov)...
"Habar n-au ăştia,
că-i oraşu' mic!" –
gîndi poetul şi,
purtat de-un vis,
şi-a răsucit mustăţile mai *chic*,
plecînd să-ntrebe lumea
la Paris...

ZIUA A CINCEA

M-atîrn de tine, Poezie!

Poetul tînăr
se ţinea de poala
măicuţei lui,
pe cînd mergea la piaţă.
"Ce prunc nasol şi ce frumoasă mamă!" –
a zis lăptarul
într-o dimineaţă.
Şi mai încolo, borşăreasa acră:
"Cum de-a ieşit, din şleampătă ce este,
aşa odor,
ca fătul din poveste?!"...
Dar Îngerul,
din colţul lui de pază,
strîmbînd din nas,
aşa-şi zicea în sine:
"Că hîzi mai sunt
şi muma, şi feciorul!
Mai bine, Doamne,
mă întorc la Tine!".

ZIUA A ŞASEA

Tăcerea mi-este duhul...

Poetu-i mut,
e lebădă,
e stană...
Şi totuşi, zic duşmanii,
a vorbit!
(A şi lăsat cu gura lui, în spaţiu,
o rană
care nu s-a lecuit).
L-am întîlnit alaltăieri pe-un raft,
pleoştit de tot
şi vînăt de durere...
Şi eu, de colo,
tot cu vechiul of:
"De ce tăcere – zic –
şi iar tăcere?".
"C-am vrut să fiu
şi-o ţîr' de filosof..." –
răspunse el,
pitindu-se-n unghere...
Simţii atunci cum mă răzbeşte mila
şi, cu un gest de pură duioşie,
l-am dezmierdat,
ciupindu-i tandru fila,
şi l-am iubit,
o clipă, pe vecie...

ZIUA A ŞAPTEA

Time is money

(Poetul se.....
.....
.....
.....odihneşte)

EPI-LOGOS

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος

Poet e fără de al dóilea
Unul.
Mărire Lui
în vecii slavei mute!
Eu ştiu că stînd de veghe
ne iubeşte
şi că, iubind,
ar vrea să ne strămute...
De spaimă lutul
mi-l chircesc, melceşte,
că s-ar putea să nu-L tînjesc vreodată
şi orb mă rog
Luminii care creşte
din noaptea Lui –
fiesc văz-duh de Tată...

P.S.

Pentru a nu se putea spune că am cedat vreunei mode, am recurs la utilizarea *pre-postmodernistă* a semnelor de punctuaţie, pe de o parte, şi la ortografia *post-pre-postmodernistă*, pe de altă parte, astfel că, din punct de vedere grafic, a rezultat un text *pre-post-pre-postmodernist* (ceea ce nu va fi scăpat, de bună seamă, exigenţilor mei cititori). În felul acesta, am evitat să rămîn *postmodernist* pur şi simplu, dar şi să devin *ultra-postmodernist*, *anti-postmodernist* sau – Doamne fereşte! – *semi-postmodernist*, propunând o posibilă cale (deocamdată strict grafică) spre un *meta-postmodernism* trans-sintetizator. Era o datorie a generaţiei noastre. *Scripsi et salvavi animam meam.*

Spiritul românesc sub ispitirea alunecării din autume

Nu cred că ardoarea noastră pentru integrarea în structurile euro-atlantice trebuie să descurajeze pritocirile endemice, interogaţiile asupra modului de fiinţare românesc, cu toată recuzita de atribute şi defecte şi cu tot tangajul evoluţiei noastre istorice. Devenirea globală, sincronică şi imitativă nu va şterge deosebirile dintre naţii de vreme ce până şi la judecata din urmă omenirea se va prezenta pe "neamuri şi seminţii". Neavând de ales, va trebui să ne purtăm substanţa etnică din care descindem, chiar şi după ce ne vom impregna de universalitate şi ne vom putea statornici pe oricare dintre meridianele lumii.

Cred că apartenenţa la un neam şi frontierele din suflet se suprimă mult mai anevoios decât graniţele dintre state. Nu există universalizare completă, nivelatoare, fără un rest holistic, iar acest rest prelungeşte în timp şi în istorie distincţiile, mai exact, calităţile şi beteşugurile metafizice ale neamului pe care îl reprezintă. Bune sau rele, aceste atribute sunt ale noastre şi n-are sens să le eludăm sau să le absolutizăm după capriciii conjuncturale ori după idiosincrazii de moment, deşi sunt convins că, oricum s-ar ipostazia, ele se impregnează de culoarea şi impurităţile istoriei. Distincţiile unui neam nu sunt nici serafice, nici demonice, câtă vreme istoria nu le angajează într-o mişcare de purificare sau de malignizare. În istoria oricărui popor există epoci mirifice, înălţătoare, dar există şi perioade cătrănite, apocaliptice, şi nu trebuie să ne surprindă că omul şi manifestările lui se mulează pe evenimente şi se infuzează cu toată menajeria existării. Să nu uităm că acelaşi neam "flecar şi lipsit de Dumnezeu, nerâvnitor în sfinţenie şi agramat în grandoare", acelaşi "popor cu substanţă tarată", "urgisit nu prin soartă, ci prin mediocritatea sa", cum se exprima un H. R. Patapievici, aceeaşi "gloatocraţie" resentimentară şi insensibilă la valoare a făcut unirea sub Cuza şi pe cea din 1918 şi a dat semne de indiscutabilă sinergie în major şi în înalt pe diferite trepte istorice. Cum să-i înţelegi momentele de deteriorare morală din timpul comunismului, opţiunea manifestă şi majoritară de după '89 pentru un mod de viaţă troglodit şi anticultural, pentru menţinerea infecţiei comuniste chiar şi după ce apăruse antidotul acesteia?

Adesea se spune că un popor valorează cât reperele care îi marchează fiinţa şi îi cadastrează devenirea. Oricât de episodice ar fi momentele lui de rătăcire, de opţiune vicioasă şi de bulversare a istoriei firești, acestea îl vor culpabiliza neîndoios şi îi vor fixa preţul şi scadenţele de plată. O Germanie fără Hitler ar fi arătat cu totul altfel azi, şi la fel România, dacă în anii de după '89 poporul român l-ar fi preferat pe Coposu în locul lui Iliescu. Încă e greu să evaluăm efectul celor sapte ani de întârziere a reformării, în care spiritul public a fost ispitit de manifestări gregare, anchilozante, vulgare, de răbufnirile majorităţii ingrate, cea care, prin muţenia ei, nu incomodase pe nimeni până atunci. Cum s-a văzut, la noi, "gloatocraţia" a intrat în scena publică prin porţile mari, rămase deschise de pe vremea celuilalt, dar cu tupeu de stăpână pe spiritul public şi cu consimţământul câtorva potlogari, râvnitori de graţie majoritară.

Nu invoc aici tablourile apocaliptice de atunci. Sigur este că ele au dat primele semne de societate stricată, manipulabilă şi uşor confiscabilă de măscărici, de flecari şi de fripturişti. Orice paiaţă care putea bâlbâi trei fraze propagandistice mai pudrate putea intra în calculul electoral. În lipsa unui organ pentru înţelegerea valorii nepervertite, mediocritatea complicita spornic şi agresiv la respectarea grilei alese de ea, pentru a nu se opera cu mai multe măsurători.

Revenim însă cu întrebarea: nu acelaşi neam, cu aplecare spre minor a dat de atâtea ori în istorie semne de perfectă înţelegere a imperativelor, găsindu-şi reprezentanţii potriviţi şi angajându-se pe direcţia celei mai bune alegeri? De ce acelaşi neam în momente diferite se comportă diferit şi devine de ne-recunoscut? Este fiinţa românească iremediabil rea sau numai predispusă la ticăloşie vremelnică? Altfel spus, perioadele de obturare istorică se justifică oare ca defecte genetice înstructurate în fenomenul originar românesc, sau sunt numai rătăciri episodice şi conjuncturale? Mi se pare suspect că la fiecare moment de impas istoric se apelează la acelaşi inventar de metehne pus în circulaţie de Cantemir şi continuat de Drăghicescu, Cioran şi Patapievici, ca la un fond de cutume irefutabile, când, de fapt, nu sunt decât alunecări vremelnice din normalitatea devenirii, alunecări generate nu atât de "firea ticăloasă a românului", cât de infamia unor trepăduşi găunoşi, deveniţi peste noapte lideri de partide sforăitoare, doctrinari şi directori de spirit public. Pe fondul unei mediocrităţi generale şi al unei confuzii special întreţinute, orice măscărici poate căpăta credibilitate vremelnică, orice program alcătuit din lozinci şi fraze gonflate poate fi considerat salvator, orice invectivă perfidă drept stare de vigilenţă la binele ţării. Am putea spune că românii adoptă calea cea înţeleaptă numai după ce verifică toate feţele răului şi toate alternativele nefaste. De aceea şi hotărârile lor par, şi chiar sunt, mai elaborate, mai sigure şi mai statornice.

Hasdeu spunea despre poporul român că are chipul şi înfăţişarea conducătorilor săi; daţi-i conducători înţelepţi şi va fi înţelept, daţi-i comandanţi viteji şi va fi viteaz, daţi-i căpetenii cinstite şi va fi cinstit! Poate e un mod ideal de a privi lucrurile, dar care dintre exerciţiile existării nu reclamă şi prelungiri într-un referenţial ideal, tocmai pentru înzdrăvenirea fiinţării? Mai gustoasă decât portocala din care-am muşcat este cea pe care urmează s-o alegem.

Ionel NECULA

ŞTEFAN AFLOROAEI ŞI REGĂSIREA TRADIŢIEI METAFIZICE ROMÂNEŞTI

(urmare din pag. 4)

bazarul faptelor şi cuvintelor, provizoratul. Farsa se substituie istoriei reale, legile "... sunt prezente în exces, uzajul lor ajunge babilonic... Nimeni nu mai stăpâneşte nimic, deşi puterea este la lucru şi se face eficientă prin chiar această dezordine ce sminteşte individul" (42). Ea convine de minune "învăţătorului întru salvare naţională", celui ce, străin de comunitate, e apt de orice joc politic pe seama ei (47).

Situarea noastră la răscrucea unei istorii care a făcut ca totul aici să se edifice *între* timp (cetăţi, temple, rânduieli, dezlegarea semnelor) trebuie judecată "fără nostalgii efeminate şi *lamento*-uri existenţiale". De altfel, în pofida agresiunilor ideologice suferite, o societate ce încă se consideră ca atare e datoare să-şi reexamineze mereu condiţia, sarcină ce pare adormită astăzi la noi. Suntem astfel în primejdia "căderii dincoace de vină", a neglijării responsabilităţilor, ceea ce, foarte grav, poate afecta chipul divinităţii în noi. Am văzut că omul de aici, acceptând demonicul ca oarecum constitutiv creaţiei ("păcat al firii"), "nu mai vede atât adâncimea răului din sine, cât faptul că a ajuns lipsit de energie harică" (51). "Deşi încercate continuu, comunităţile situate în *intermundium* par adesea lipsite de o conştiinţă nefericită. Află mai întotdeauna suficientă frivolitate [...] cu care să-şi acopere inversiunile timpului, lumea pe dos pe care o trăiesc. Dar mai pot fi ele văzute atunci ca suportând vreo teroare a istoriei?", se întreabă dureros autorul. El acordă totuşi o şansă retrezirii conştiinţei, scriind că ea "nu avea cum să dispară, întrucât există ceva de care esenţial se leagă şi care nu sfârşeşte oricum, anume punerea la încercare a vieţii înseşi" (52).

În acelaşi timp însă, la o comunitate pentru care suportarea formelor hibride a ajuns stare firească, devine posibilă "lectura eretică a paradigmelor sacre". Povestea Maicii Domnului căutându-şi fiul, pare să se refere la un drum iniţiatic, restaurator, al cărui capăt este de negăsit, "plânsul ei [mărturisind] neîntâlnirea timpului ce vine, pierderea fiului". Înlocuind, în gândirea populară, Pământul - Mumă, "care parcurge în sens invers existenţa pentru a o putea reînnoi", ea nu-şi poate îndeplini misiunea, ce se amână la nesfârşit, căci "Fiul căutat este tocmai cel ucis..." (38).

E locul să remarcăm că autorul practică arta interpretării cu aceeaşi virtuozitate ca şi Eliade, numai că postura de filosof îi permite să dezvăluie mai mult şi mai curajos decât putea să o facă savantul român în calitate de istoric al religiilor. Atras ca şi el de categoriile sacrului, de manifestările religioase, chiar în aspectul lor ezoteric (îi citează fără complexe pe Guénon şi Lovinescu), folosind ontologii arhaice, culegeri de folclor, texte iraniene şi sanscrite, îşi însuşeşte toate aceste experienţe, scoţând disciplina filosofică din formalismul (şi impasul) ei academic (deşi nu este deloc neglijat aportul figurilor ei reprezentative), redând-o contextului ei tradiţional, mai larg şi deschis celor divine. Sunt preţuite mistica Areopagitului ca şi a lui Böhme, de pildă.

Aceşti "fermenţi" ce însufleţesc o viziune profund unitară, dar nuanţată, abia pot da seama de fecunditatea analizelor şi multitudinea sugestiilor oferite în cuprinsul cărţii de cel care nu întâmplător e perceput de studenţi ca "profesor total".

D-l Ştefan Afloroaei este şi mânuitorul unui limbaj foarte frumos, în care cuvintele alese au o catifelare specifică, lăsând în penumbră câmpuri de înţelesuri grave, cu adresări la persoana a doua, ca în vechile epistole dintre înţelepţi. Cugetând el însuşi în categorii aproape paremiologice ("omul roşu", "omul atlant", Istru, "unitate trină"), din firele de tort ale cosmogoniei populare româneşti ţese o speculaţie metafizică de mare fineţe şi rigoare hermeneutică, profitabilă învăţătură pentru mai buna cunoaştere a sinei noastre.

Nu numai filonul popular e recuperat, dar şi tot ce a dat mai bun cultura românească modernă, incluzând încercările şi împlinirile exilului, scrierile puse la index, nefiind uitate convorbirile duhovniceşti cu figuri de seamă ale ortodoxiei noastre şi nici măcar discuţiile şoptite între zidurile închisorilor comuniste, precum aceea dintre N. Steinhardt şi Sergiu Al-George, al căror mesaj ar putea contribui la elucidarea misterelor Cosmosului şi ale Fiinţei.

Textul de mai jos reproduce întocmai documentele A/C.6/L.869 al Adunării Generale şi A/C. 6/L.869 al Consiliului de Securitate din 15 noiembrie 1972, documente publicate de Naţiunile Unite. Din păcate, conţinutul lor a rămas literă moartă, mai marii lumii de atunci, ca şi cei de astăzi, ocolind cu grijă terorismul sionist în acţiunile lor de condamnare şi reprimare a terorismului internaţional.

NAŢIUNILE UNITE Sesiunea 27 COMISIA 6

DESPRE TERORISM

MĂSURI URMĂRIND PREVENIREA TERORISMULUI INTERNAŢIONAL, CARE PUNE ÎN PERICOL SAU DISTRUGE VIEŢI OMENEŞTI NEVINOVATE SAU COMPROMITE LIBERTĂŢILE FUNDAMENTALE ŞI STUDIU ASUPRA CAUZELOR COMPLEMENTARE ALE FORMELOR DE TERORISM ŞI ACTELOR DE VIOLENŢĂ CARE ÎŞI AU ORIGINEA ÎN MIZERIE, DECEPŢII, ATACURI ŞI DISPERARE, ŞI CARE ÎMPING ANUMITE PERSOANE SĂ SACRIFICE VIEŢI OMENEŞTI, INCLUSIV PROPRIA LOR VIAŢĂ, ÎN ÎNCERCAREA DE A DETERMINA SCHIMBĂRI RADICALE.

ORGANIZAŢIILE TERORISTE SIONISTE ÎN PALESTINA

STRUCTURA ŞI IDEOLOGIA LOR

În aprilie 1937, un colonist evreu din Palestina, cu numele de Vladimir Jabotinsky, a declarat că evreii nu vor reuşi niciodată să creeze un stat în Palestina "dacă nu vor fi gata să lupte efectiv pentru el" [1].

Jabotinski arătase deja ce ar însemna aceasta, întemeind în Palestina o organizaţie paramilitară, pe care a intitulat-o "organizaţia militară naţională" (în ebraică *Irgun Zvai Leumi, IZL* sau *Etel*.

Această organizaţie se va dezvolta, devenind ulterior una din cele trei grupări teroriste de pe urma cărora vor avea de suferit arabii palestinieni. *IZL* sau *Irgun* şi-a câştigat repede reputaţia de organizaţie teroristă. Ceea ce a vrut Jabotinsky să spună în 1937 era că evreii nu vor ajunge nicioadă să-şi creeze un stat fără să recurgă la terorism. Este exact ceea ce au făcut, ajungând astfel să-şi creeze un statul actual.

HAGANAH

Puţin timp după cel de al doilea război mondial, existau în Palestina nu una, ci trei organizaţii teroriste paramilitare, principale a căror activitate era dirijată împotriva britanicilor şi, mai târziu, contra populaţiei arabe, cu scopul precis de a-i alunga pe toţi din Palestina.

Aceste grupări erau *Haganah*, *Irgun* şi *Stern*.

Pe vremea aceea, *Haganah* număra nu mai puţin de 60.000 de evrei sionişti, având trei secţii principale. Prima era constituită de o "forţă statică de 40.000 de colonişti şi locuitori ai oraşelor"; cea de a doua era o armată combatantă de 16.000 de luptători antrenaţi pentru "operaţii cerând mai multă mobilitate"; cea de a treia, cea mai activă, era *Palmah* (sau *Palmach*), compusă din elemente aflate permanent în serviciu activ, "mobilizată în permanenţă", cu un efectiv de "6.000 în timp de război şi 2.000 în timp de pace". Cea de a doua organizaţie, *Irgun* sau *IZL*, cuprindea "de la 3.000 până la 5.000" de teroriştiînarmaţi. Grupul *Stern* se compunea din aproximativ "200-300" de fanatici primejdioşi [2].

Găsim deja o prefigurare a acestor trei organizaţii paramilitare încă înaintea perioadei în care britanicii şi-au asumat mandatul lor asupra Palestinei, iar ele s-au afirmat în cursul exercitării acestui mandat. În acea epocă, coloniştii evrei constituiseră un grup de gărzi călare înarmate, denumite *Hashomer,* care au devenit *Haganah* (''apărare"), armată secretă sau poliţie secretă, chiar în momentul când a început exercitarea mandatului britanic. În timpul primilor ani ai prezenţei britanice, forţa organizaţiei *Haganah* era formată din trupe înarmate, cu un statut semilegal, ele asigurând securitatea centrelor locuite de evrei. Conducerea ei fusese încredinţară Agenţiei evreieşti, organ executiv recunoscut de britanici ca instrument de legătură între comunitatea evreiască internaţională, autorităţile britanice şi evreii din Palestina. Agenţia îl avea ca preşedinte pe Chaim Weizman (cel care mai târziu a devenit primul preşedinte al Israelului) şi număra printre membrii ei cei mai de vază pe David Ben Gurion, primul care a exercitat funcţia de prim-ministru în Israel. Organizaţia *Haganah* a fost înarmată parţial chiar de britanici. În 1941, ea şi-a creat trupele de şoc cunoscute sub denumirea de *Palmah*, compuse din bărbaţi şi femei care mai târziu au fost încorporaţi în armata israeliană, *Zahel*. Doi dintre primii teroriştidin Palestina vor ajunge ulterior celebri: Yitzhaak Rabin, care va deveni general [şi ulterior, din 1986 până decembrie 1995, când va fi asasinat de studentul fundamentalist Yigal Amir, prim-ministru al Statului Israel - n.red.] şi Moshe Dayan (comandant al armatei israeliene începând cu importantele campanii din 1958, iar în prezent, începând din iunie 1967, ministrul israelian al Apărării) [reamintim că Raportul Naţiunilor Unite a fost întocmit în anul 1972 - n.red.].

IRGUN ZVAI LEUMI

Organizaţia *Irgun Zvai Leumi* a fost constituită iniţial din membri *Haganah* şi ai ramurii sale *Palmah*, adepţi ai Revizioniştilor, care reprezentau aripa naţionalismului extremist al mişcării sioniste, deloc dispuşi să se supună ordinelor Agenţiei evreieşti, Agenţie care se străduia să dilueze acţiunea teroristă iniţiată de *Haganah*, pentru a-şi păstra o reputaţie de respectabilitate. În 1933, Vladimir Jabotinsky, unul dintre cei mai extremişti din aceşti naţionalişti, s-a separat, împreună cu oamenii săi, de *Haganah,* formând *Irgun*-ul. În anul 1939 s-a produs o sciziune şi în sânul *Irgun*-ului; Abraham Stern, unul dintre cei mai sângeroşi teroriştii, a părăsit conducerea *Irgun*-ului, pentru a crea grupul care a luat numele de "Luptătorii pentru Libertatea Israelului" (FFI), cunoscut mai apoi de britanici sub denumirea de grupul (sau banda) lui Stern.

GRUPUL *STERN*

În anul 1935, *Irgun*-ul era condus de "comandantul David Raziel şi de locotenentul său Abraham Stern[3]. Patru ani mai târziu, Abraham Stern părăsea *Irgun*-ul, pentru a forma grupul care va deveni cunoscut sub denumirea de banda sau grupul *Stern*, dar el a fost executat prin împuşcare de poliţia britanică în 1942, din cauza activităţilor sale, alt comandant preluând conducerea grupului. În preajma perioadei în care acţiunile teroriste au început să fie îndreptate efectiv împotriva britanicilor, comandanţii celor trei organizaţii paramilitare erau M. Moshe Sneh pentru *Haganah,* Menahem Beigin (sau Begin), succesorul lui Raziel, pentru *Irgun* (el era asistat de un "înalt comandament", alcătuit din Arieh Ben-Eliezer, Eliahu Lankin şi Shlomo Levi), şi Nathan Friedman-Yellin, noul şef al grupului *Stern*[4].

În ciuda deosebirilor care separau cele trei grupări, ele au colaborat în cea mai mare parte a timpului, deoarece, fie că recunoşteau sau nu existenţa deosebirilor, ele ştiau că au acelaşi obiectiv, chiar dacă nu aveau şi aceeaşi ideologie. *Haganah* a aderat la partidul socialist şi a urmat directivele Agenţiei evreieşti, străduindu-se să-şi păstreze poziţia şi statutul semi-oficial pe lângă britanici. De fapt, englezii nu erau deloc împotriva organizaţiei *Haganah*, câtă vreme aceasta nu se implica în activitatea grupurilor *Palmah,* care dirijau activităţile teroriste. Cât priveşte *Irgun*-ul, membrii săi aparţineau extremei drepte şi din acest grup s-a născut în 1948, partidul israelian *Herut* (blocul liberal), ai cărui şefi, comandaţi de Menahem Begin, au abandonat terorismul şi bandidismul, pentru a pătrunde în Parlamentul israelian. După 1948, armata israeliană, care cuprindea teroriştidin *Irgun* şi *Stern,* a fost comandată de membrii organizaţiei *Haganah*. Conducătorii ei vor deveni miniştri şi, împreună cu membrii Agenţiei evreieşti, au constituit partidele socialiştilor israelieni. Membrii grupului *Stern* şi-au menţinut legăturile de prietenie cu cei din *Irgun*, deşi se separaseră de organizaţia-mamă. Begin, şeful *Irgun*-ului, îi numeşte pe sternişti "camarazii noştri din timpul revoltei". La drept vorbind, în fond, era inevitabil ca cele trei grupări teroriste să coopereze între ele, întrucât aveau acelaşi ţel: să-i constrângă pe britanici să adopte o politică favorabilă sionismului. Într-un studiu realizat de britanici despre această perioadă se afirmă că "Sneh (provenit din *Haganah*) şi conducătorii celorlalte două organizaţii teroriste (Begin şi Friedman-Yellin) se îndreptau rapid spre un acord în termenii căruia să poată colabora, sub direcţia organizaţiei *Haganah,* la operaţiuni ofensive împotriva instalaţiilor'' [4].

M. Moshe Sneh, sprijinit de membrii conducerii Agenţiei evreieşti, a luat decizie în momentul în care englezii păreau să se întrebe dacă vor autoriza imigraţia masivă a evreilor, aşa cum cereau insistent sioniştii. Membrii Agenţiei evreieşti "începuseră să comploteze, pentru a forţa mâna unui guvern britanic ezitant chiar cu acele organizaţii extremiste care nu recunoşteau autoritatea Agenţiei" [4]. Sneh a sugerat "ca organizaţiile militare să provoace un incident grav, care să se bucure de publicitate, ca un avertisment şi preludiu la incidente mult mai grave, care să ameninţe securitatea tuturor intereselor britanice în regiune, dacă guvernul nu acceptă cererile sioniştilor..."[4]. "Incidentul grav" a avut loc, dar guvernul, în ciuda avertismentului, nu a dat curs cererilor sioniste; conform ameninţărilor formulate, "incidente mult mai grave" au urmat celui dintâi.

Irgun şi-a însuşit politica generală de teroare pentru promovarea imigratiei adoptată de Agentie, ca de alfel şi grupul *Stern*, dar conducătorii *Irgun*-ului au fost mai ambitioşi şi mai abili. După Begin, şeful *Irgun*-ului, obiectivul lor trebuia să fie subminarea prestigiului britanic. El spunea: "Ştim că diriguitorii englezi evită în general să-şi bazeze dominaţia pe forţă, căutând să se impună prin prestigiu". Dacă teroriştii *Irgun*-ului vor reuşi să distruga prestigiul britanicilor în regiune, "ei vor pierde automat şi autoritatea". Şi Begin continuă în următorii termeni: "Din acel moment noi nu am încetat să atacăm acest punct sensibil. De-a lungul tuturor anilor cât a durat revolta, am atacat deliberat, neîntrerupt şi din ce în ce mai intens, guvernul britanic în prestigiul său" [5]. Begin vorbeşte de "evenimente şi iniţiative, majore sau minore ca anvergură, care nu aveau întotdeauna caracter militar, dar care au subminat prestigiul guvernului, poate mai mult decât ar fi făcut-o operaţiile militare" [5]. "Spânzurările" şi "flagelarea ofiţerilor" sunt exemple de astfel de iniţiative "majore şi minore". Spionarea englezilor şi a arabilor, precum şi publicarea versiunii proprii asupra

(continuare în pag. 13)

NOUA GENERAȚIE ȘI ISPITELE SATANISMULUI

Un tânăr "satanist", elev de clasa a XI-a, mărturisea într-un interviu: "Încă de mic, de la 9 ani, m-am hotărât să fiu ateu, deoarece nu-mi plăcea ca cineva să-mi impună să fac ceva". Iar puțin mai jos, după ce povestea cum a ajuns la satanism "inspirat" de muzica *rock*, declara fără înconjur: "De asemenea, am hotărât ca Satan, corespondentul lui Dumnezeu, să fie Zeul meu atotputernic și tot ceea ce voi face, să fac în numele lui, iar dacă acesta îmi va cere un semn, sau îmi va da vreo poruncă, eu voi fi în stare de orice..." (inclusiv de omucidere sau sinucidere, după cum nu se sfia să explice mai departe).

Așadar, tânărul e gelos pe libertatea lui în raport cu Dumnezeu, de la Care *nu acceptă să i se impună* "ceva", dar nu și în raport cu Satan, de la care *acceptă să i se impună* "orice"! Defecțiune logică? Numai în aparență. De fapt, nu e o problemă de logică, ci de opțiune afectivă. În astfel de cazuri, niciodată nu decide logica gândirii curente, ci o "logică" a determinațiunilor irațională: ceea ce era un rău în raport cu Binele, devine un bine în raport cu Răul!... "Nu-mi porunci!" și "Poruncește-mi!" nu se mai opun prin ele însele, ci funcționează variabil și contextual.

De unde se vede că nu libertatea consecventă îi preocupă pe astfel de subiecți, ci doar satisfacerea inițială a unui capriciu opțional. Robia e acceptată cu ușurință; numai Stăpânul rămâne de discutat. Invocarea "libertății" e aici pur retorică.

De ce "jugul" Răului și nu cel al Binelui? "De-al dracului ce este" subiectul care optează! Căci dincolo de

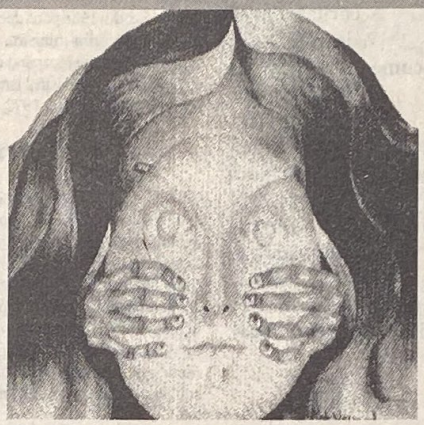

vulgaritatea expresiei, e vorba, într-adevăr, de în-drăcire. Și ce altceva înseamnă în-drăcirea decât "ieșire din fire" (adică din ordinea Firii create de Dumnezeu)? Răul e spectaculos, fascinant, proteic ("mutant"), ca toate lucrurile ne-firești. Binele e firesc – și atât.

Răul este perversiune dizolvantă, oridincotro l-am privi. Dacă Binele patronează ordinea, armonia, creația, Răul patronează dezordinea, dizarmonia, distrugerea. Satan este "adversarul" a tot ceea ce există prin voia lui Dumnezeu. Satanismul nu e doar o formă de revoltă, ci o formă de (auto)distrugere a Făpturii. Nu e de mirare că același tânăr, dispus la ucidere și sinucidere, spune mai departe că ar dori "să înceapă Apocalipsa" (înțeleasă ca distrugere finală). Diavolul aduce în lume *patosul neantului*; dumnezeiescului "Să fie!" el îi opune sistematic pe al său "Să nu (mai) fie!".

Satanismul nu este decât în aparență o afacere a individului cu sine însuși; în esență, el este o negație globală a Ființei.

Proliferarea satanismului este direct proporțională cu dez-dumnezeirea lumii, cu "răcirea" credinței, cu indiferentismul moral și spiritual. Răspunderea lui o purtăm, într-un fel sau altul, cu toții. De aceea, înainte de a judeca fenomenul satanist, s-ar cuveni să ne judecăm pe noi înșine. Sataniștii reprezintă cazuri extreme, evidente și izolabile. Răul lucrează însă, poate încă mai subtil, prin *ceilalți*; prin toți cei ce am uitat de dreapta rânduială a lumii, de Dumnezeu și uneori chiar de propriul nostru suflet; prin toți cei ce n-am uitat de toate acestea, dar ne lăsăm cu ușurință învinși de slăbiciuni și "târâți de val"; în fine, prin toți cei ce nu suntem nici uituci, nici indiferenți, nici neputincioși, dar ne lipsește curajul de a înfrunta vremurile pieptiș, căzând în păcatul îngropătorilor de talanți.

S-ar putea ca tânărul pe care l-am citat aici să fie, până la urmă, cel mai puțin *vinovat* dintre noi...

VASILE A. MARIAN

Textele care urmează sunt extrase dintr-un material informativ al Ministerului de Interne, alcătuit sub comanda d-lui general dr. Tudor Amza. Amplu și profesional, raportul se numește *Apariția și proliferarea grupărilor sataniste în rândul tinerilor din România. Conotații criminogene și provocări la adresa ordinii publice* și a fost alcătuit în 1996, pe baza unor informații de pe tot cuprinsul țării. El reprezintă un semnal de alarmă pe care nimeni n-ar trebui să-l ignore, chiar dacă la noi fenomenul satanist n-are (încă) extensiunea din Occident.

COORDONATE ORGANIZAȚIONALE ȘI PSIHOSOCIALE ALE MIȘCĂRILOR SATANISTE

1. TIPOLOGIA MIȘCĂRILOR SATANISTE

Cunoașterea și analiza nucleelor și manifestărilor sataniste s-a realizat în principal prin mijloace și metode specifice structurilor operative ale Ministerului de Interne, pe baza observațiilor directe, a datelor și informațiilor provenite din toate județele și din municipiul București, coroborate cadrului teoretico-conceptual al investigației sociologice și celui documentar privind evoluția acestui fenomen în Occident.

A. DELIMITĂRI CONCEPTUALE

a) Există o linie inițiatică, ce începe în trecutul îndepărtat odată cu venerarea anumitor zeități malefice în culturile asiriene, babiloniene, iudaice, aztece etc. Aceste mișcări s-au continuat într-o linie ocultă, frecvent în descendență filială, până în zilele noastre.

Analiza acestei categorii a "durilor" relevă conspirativitatea absolută a liniei inițiatice.

În mod relativ, echivalentul pentru țara noastră ar fi tradiția vrăjitoarelor (nu numai țigănci) care lucrează prin invocarea "dracilor" în "blesteme", spre a ajuta la săvârșirea unor acte de răzbunare sau de dobândire a unei puteri asupra altcuiva.

b) O altă linie este de dată relativ recentă și evoluează în afara liniei inițiatice, odată cu înființarea ***"Bisericii lui Satan"*** în 1967 de către Anton Szandor La Vey.

Apariția bisericii sataniste a fost prefațată de o mișcare mai amplă, provenind din secolul trecut prin Societatea Teosofică a Helenei Blavatsky și Alicei Bayle (care înființează Compania Editorială "Lucifer"), iar în acest secol, ***"ucenici ai diavolului"***, cum s-au autointitulat adepții ocultismului, se găsesc în toată Europa: Eliphas Levi și Eugene Vintros (Franța), Henry Jones Prince și Aleister Crowley (Anglia) etc.

La ora actuală, Biserica Satanistă, alături de Asociația Vrăjitoarelor, Biserica Scientologică și alte entități sectante, face parte din mișcarea *New Age* - cel mai mare conglomerat de secte, de o înaltă periculozitate.

Noutatea acestei linii (și totodată și periculozitatea) este dată de ***"slujirea autentică"*** a lui Satan și punerea sub puterea lui prin proclamarea ca ***"singur Dumnezeu"*** (ceea ce nici vrăjitoarele Evului Mediu nu-și propuneau).

În ***Biblia Satanică*** și ***Ritualuri Satanice***, La Vey sintetizează toate formele de slujire a lui Satan, provenind din toate religiile și credințele malefice.

c) O mișcare la modă a tinerilor (în special sub 20 de ani) care, pornind de la unele scrieri cu pretenții de ocultism, se grupează spontan, autointitulându-se ***"sataniști"***. Aceștia pot fi atrași în plasa largă a organizațiilor oficiale sataniste (abuzând de dreptul la libertatea religioasă) sau a celor mascate din cadrul *New Age*-ului. (În România, în 1992, sub masca oficială a unor cursuri de autoperfecționare, un grup de francezi a cerut cursanților, la terminarea stagiului, să semneze un legământ către Regele Lumii - un alt nume al lui Satan).

Pentru România, actualmente este reprezentativă această ultimă ipostază. Simultan dar într-o proporție redusă, există și încercări de infiltrare a unor autentice secte sataniste ori de sorginte *New Age*. Se dețin date din care rezultă că propagandiștii sataniști, cetățeni străini, au activat în Tulcea și Timișoara, asociind acestei activități și împrăștierea drogurilor în mediul tineretului.

B. COMPORTAMENTE SIMPTOMATICE

Datorită faptului că, potrivit tipologiei definite, există mai multe categorii de adepți ai mișcărilor sataniste, cu diferențe semnificative în modul de manifestare, nu poate exista o medie a comportamentului social. În plus, pentru primele două categorii, s-a relevat discreția extremă a grupurilor, ceea ce împiedică detectarea lor sistematică. Pentru a treia categorie, sunt simptomatice următoarele elemente comportamentale:

a) ***Comportamente cotidiene***

- vestimentația este fie ponosită (blugi rupți, bocanci de armată), fie predilect în culoare neagră, portă plete;
- poartă însemne sataniste sub formă de inele, medalioane, cercei sau inscripții pe tricouri;
- ascultă, până la exclusivism, *rock* "dur" (*heavy - metal, gotic* etc.). Pentru această a treia categorie, nu există satanist care să nu fie rocker, dar relația inversă nu se aplică;
- consumă alcool în cantități ridicate, consumă efectiv droguri, sau cel puțin manifestă un interes deosebit pentru a experimenta narcoticele;
- au anumite clișee verbale, grupate în jurul unor cuvinte cheie: "sânge", "bestie", "lanțuri" etc;
- în timpul dansului (de multe ori este o formă de transă) folosesc violența (*mosh*);

b) ***Comportamente sexuale***

- practică sexul sau violul în grup;

c) ***Comportamente ritualice***

- au locuri preferate de întâlnire (cavouri, boxe, grote, etc.), amenajate cu inscripții pe

☞

pereți și care au funcția de lăcaș de cult;

- forme de adorare a lui Satan;
- pângărirea rugăciunilor creștine, prin folosirea termenilor antitetici (în locul lui Dumnezeu este Satan);
- legăminte, jurăminte de devoțiune față de Satan;
- ritualuri improvizate, preluate de multe ori din filme;
- sacrificii de animale mici (pisici, câini, cocoși, găini, etc.) sau chiar sacrificii umane;
- sinucideri ritualice.

2. MIJLOACE ȘI TEHNICI DE PROPAGANDĂ

a) Muzica, atât prin mesaj direct (text), cât și prin cel subliminal (detectat în condiții de laborator). Folosirea ritmurilor de o anumită frecvență induce o stare de transă exaltată, cu acces înspre tendințele pulsionale.

b) Semne și simboluri, care prin simplă vizualizare, imaginare sau purtare declanșează mutații de natură psihologică.

De regulă, simbolurile sataniste sunt construite ca opoziție la Sfânta Treime (triunghi cu vârful în jos, ori cu raze care pornesc de pe fiecare latură spre exterior, sau prin răsturnarea simbolului creștin: crucea răsturnată, simboluri circumscrise în cerc, astfel încât să spargă unitatea Centrului). Tema fundamentală de recunoaștere a unei credințe sataniste este negarea unității creației. Aceste semne pot fi mai vechi, cunoscute ca simboluri *hippy*, ori mai noi.

Pentagrama, cel mai cunoscut simbol al satanismului, reprezintă stăpânirea lui Satan peste întreaga lume. Cele 4 vârfuri colaterale simbolizează cele 4 elemente naturale din filosofia clasică (pământ, apă, aer și foc), iar vârful superior, spiritul satanic ce stăpânește toată creația (cele 4 elemente).

Crucea lui Nero. Până prin anii '60 acest semn se utiliza în mod eronat ca simbol al păcii. În grupurile *black - metal* însă, ca și în cercurile oculte, el își reia semnificația primordială. Este vorba de o cruce răsturnată, cu brațele strâmbate, semn al înfrângerii credinței creștine și a crucii lui Hristos.

Securea nedreptății. Era un simbol roman al dreptății, fiind reprezentat printr-o secure cu două tăișuri. Răsturnată, securea romană a dreptății este preluată de sataniști ca simbol al forței și al nedreptății.

Baphomet este un ume dat diavolului, al cărui simbol poate fi ușor confundat cu pentagrama. Diferența constă în faptul că cele două vârfuri superioare și punctele din centru reprezintă coarnele și ochii lui Baphomet.

Zvastica era un vechi simbol indian al soarelui și al rodniciei, fiind de asemenea și semnul celor patru vânturi, al celor patru direcții cardinale, al celor patru anotimpuri. Astăzi, dimpotrivă, este utilizat ca semn al forței, al puterii nelimitate, al războiului, al distrugerii creștinismului prin strâmbarea crucii.

Semnul coarnelor lui Satan, apare ca un semn de recunoaștere în lumea ocultă. La concertele *heavy* și *black-metal*, reprezintă expresia credinței în mesajul negativ al muzicii. Cele două degete ridicate sunt simbolul coarnelor diavolului.

Semnul anarhiei, reprezintă ideea de respingere a oricărei legi și prescripții. După ce a fost adus pe scenele muzicii de moda *punk*, a fost apoi preluat de toate formațiile *hard-rock*.

Ankh era un simbol vechi egiptean (al lui Seth, creștinat în Biserica Coptă prin introducerea crucii în cercul de deasupra): reprezenta viața și rodnicia. Cercul superior era considerat principiul feminin, iar crucea de jos, principiul masculin. În "exegeza" contemporană a fanilor *hard-rock*-ului el a devenit simbolul sexualității.

Crucea strâmbă era un semn roman, ce punea în discuție semnificația credinței creștine. Grupul *Blue Oyster Cult* îl utilizează ca simbol al negației creștinismului; acest semn apare pe coperta discurilor.

3. MESAJE FOLOSITE

a) *Mesaje directe*

În afara celor cu nuanță ritualică certă, apar "extensii" sub forma unor principii de viață:

- "Ceea ce te iubește, te ucide. Ucide, deci, tot ceea ce te iubește!";
- "Fă tot ceea ce vrei!";
- "Puterea este în tine!".

b) *Mesaje indirecte*

Au numai în aparență un ideal nobil:

- Venirea unui nou Mesia în Epoca Vărsătorului (*New Age*). Venirea unui nou Hristos, al cărui chip trebuie realizat prin meditații și concentrare (după chipul omului) - teză satanistă.
- Elogierea produselor sataniste (obiecte de artă, videoclipuri) ca forme de protest la adresa unei societăți indiferente.
- Lupta pentru pace, feminismul și reîntoarcerea la natură sunt un paravan în spatele căruia se ascund multe secte, inclusiv de natură satanistă.

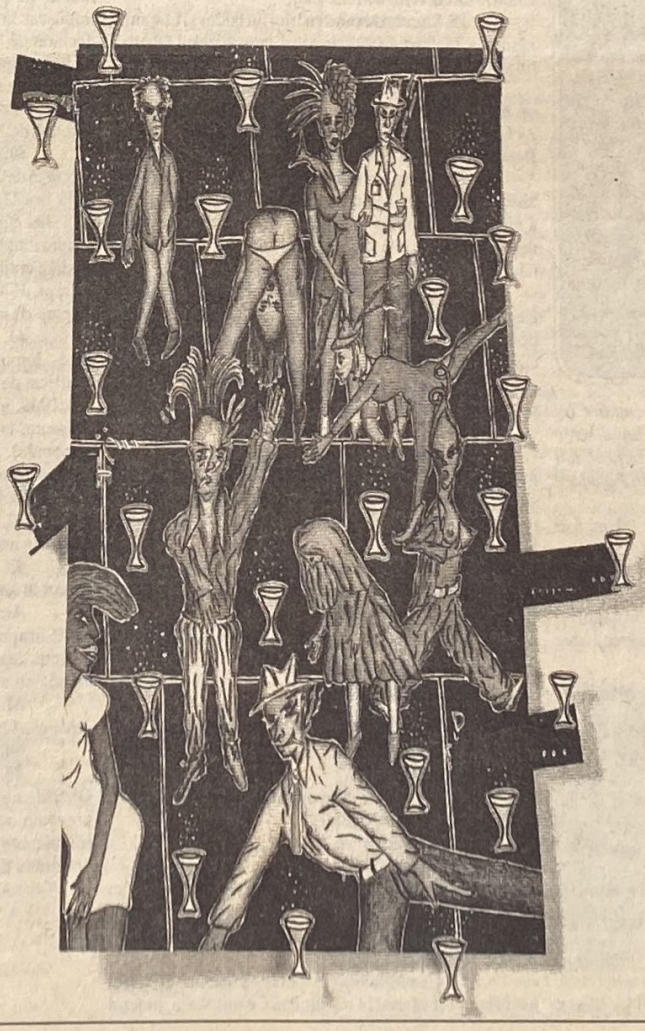

Din declarația unui tânăr satanist

MIHAI, elev în clasa a XI-a

Încă de mic, de la vârsta de 9 ani, m-am hotărât să fiu ateu, deoarece nu-mi plăcea ca cineva să-mi impună să fac ceva. Când am ajuns la liceu, am început să ascult muzică rock, iar mai târziu, în clasa a XI-a, am început să ascult muzică satanică, ce m-a inspirat în a deveni eu însumi satanist. Ca atare, am ajuns la concluzia că tot ce era scris în Biblia Creștină era lipsit de sens și drept urmare ar fi mai bine să gândesc și să fac numai ceea ce voi crede eu de cuviință că trebuie, chiar dacă acestea vor contraveni Bibliei Creștine.

În virtutea tuturor acestor lucruri, m-am gândit că trebuie să-l ponegresc pe Dumnezeu, să-mi fac crucea invers, să nu ajut pe nimeni dacă va avea nevoie de mine, să mă dedau la trivialități, în sensul să vorbesc urât, să înjur. De asemenea, am hotărât ca Satan, corespondentul lui Dumnezeu, să fie Zeul meu atotputernic și tot ceea ce voi face să fac în numele lui, iar dacă acesta îmi va face vreun semn sau îmi va da vreo Poruncă, eu voi fi în stare de orice, iar dacă va fi nevoie să ajung la pedeapsa capitală - a mea, sau a oricărui altuia, o voi face. De asemenea, mi-aș dori să vină Apocalipsa și să înceteze ceea ce se numește viață, pentru că nu are nici un sens. Concomitent, am citit unele cărți care combăteau credința satanistă; eu extrăgând contrariul celor spuse în aceste cărți, mi-am format propriul meu crez.

Pot spune că sunt satanist, dar sunt autodidact și toate principiile pe care mi le-am creat au fost din proprie convingere, fără să mă influențeze cineva.

Am prieteni și sataniști și care nu sunt sataniști. [...] când ne întâlneam discutam diferite lucruri, despre muzica rock și despre satanism. O dată chiar m-am hotărât împreună cu prietenii mei să facem o ședință de spiritism, care urma să aibă loc într-o garsonieră, dar nu știam a cui. Nu știu dacă s-a mai ținut ședința, dar eu știu că în acea perioadă am fost în Deltă. Menționez că nu știu exact cum urma să decurgă ședința, dar bănuiesc că trebuia invocat spiritul unui mort.

[Am eliminat pasajul în care era divulgată identitatea unor tineri sataniști - *n. Red.*]

VOX CLAMANTIS IN DESERTO?

Să fim iertaţi dacă în această perioadă, când mai toată suflarea românească este preocupată până la exasperare de perspectivele integrării României în structurile euroatlantice, noi, foştii deţinuţi politici, stăruim să ne căutăm morţii, pe cei care au pierit în infernul comunist, asasinaţi de Securitate.

S-ar putea ca insistenţele noastre să pară desuete. "De ce să pierdem vremea, ocupându-ne cu fapte definitiv consumate?", ne întreabă Dl. Valeriu Stoica, ministrul Justiţiei, prin subalternii Domniei Sale. "Dacă vă obsedează camarazii voştri asasinaţi, veniţi şi-i căutaţi în arhivele fostei Securităţi, deşi s-ar putea ca documentele despre soarta lor să se fi prăpădit în groapa de la Berevoieşti", ne spune omul Dlui Virgil Măgureanu, însărcinat cu "scrisori şi audienţe". "Înţeleg că vă preocupă soarta pe care au avut-o fraţii voştri de luptă şi suferinţă", ne transmite Dl. Gavril Dejeu, prin consilierul său ministerial, "căci şi eu am avut un frate răpus de Securitate, dar atât au putut să afle poliţiştii mei; adevărul se află în ograda SRI-ului, la care noi nu avem acces; şi pe lângă asta mi se pare mai important să-i vânăm pe găinarii mici şi mari care pun în primejdie societatea de azi şi de mâine, decât să căutăm nişte oseminte pe care este puţin probabil să le descoperim". Cât priveşte răspunsul de la Parchetul General, el întârzie. Filiala AFDPR - Sibiu îl aşteaptă de trei luni. Se pare însă că disputa dintre Procurorul General, Dl. Nicolae Cochinescu, şi ministrul Justiţiei, Dl. Valeriu Stoica, este mai importntă decât căutarea unor oseminte care şi aşa "nu folosesc nimănui". "Morţii cu morţii, viii cu viii" pare că rostesc la unison cei doi stâlpi ai actualei Justiţii.

Pe cei pe care nu-i tulbură strădania noastră de a ne căuta morţii, îi invităm să citească articolul intitulat SFÂNTA NEUITARE A MARTIRIULUI NOSTRU, apărut în Nr. 43-44 din 16 ianuarie-16 februarie al revistei REALITATEA EVREIASCĂ, sub semnătura academicianului NICOLAE CAJAL. Poate astfel vor înţelege de ce evreii sunt o naţiune mare, deşi numeric nesemnificativă, pe când noi românii am ajuns o naţiune becisnică. Şi cum dorim fierbinte să ne lepădăm de acest stigmat ruşinos, cu ajutorul camarazilor de temniţă din Filiala AFDPR-Cluj, publicăm o serie de date noi privind crimele săvârşite de Securitate, în completare la Memoriul apărut în numărul din luna Martie al "Punctelor Cardinale". Poate că totuşi stăruinţa noastră nu va fi "Vox clamantis in deserto".

Gabriel CONSTANTINESCU

A. *Lotul celor 13 oameni împuşcaţi în Cluj în perioada 2-5 aprilie 1950, aduşi din diverse penitenciare, fără a fi condamnaţi la moarte, probabil în baza Ordinului 11007/1950 al Securităţii Populare Cluj.*

În ziua de 2 aprilie 1950, ora 12.00, au fost ucişi:

1. Moldoveanu Simion, fiul lui Simion şi Agneta, născut la 13 martie 1929, în Teiuş, student;

2. Maxim Alexandru, fiul lui Constantin şi Alexandrina, născut la 22 martie 1926, în localitatea Ulmeni, raion Oltenita;

3. Niţescu Nicolae, fiul lui Marin şi Maria, născut la 30 ianuarie 1908, în Ciudeşti;

4. Pop Alexandra, fiica lui Teofil şi Maria, născută la 4 februarie 1927, în localitatea Bistra, raion Turda, studentă;

5. Robu Ion, fiul lui Constantin şi Elena, născut la 22 martie 1922, în Timişoara.

În ziua de 3 aprilie 1950, ora 17.00, a fost ucis:

6. Angheluţă Mihai, fiul lui Dumitru şi Elena, născut la 10 aprilie 1920, în Bucureşti, licenţiat în drept.

În ziua de 5 aprilie 1950, ora 13.00, a fost ucis:

7. Bedelean Ion, fiul lui Mihai şi Maria, născut la 12 iunie 1919, în localitatea Mihalţ, raion Alba Iulia, muncitor.

În ziua de 5 aprilie 1950, ora 17.00, a fost ucis:

8. Picoş (sau Picuş) Florian, fiul lui Ion şi Nastasia, născut la 15 octombrie 1899, în localitatea Galda de Jos, raion Alba Iulia, plugar.

În ziua de 5 aprilie 1950, ora 18.00, au fost ucişi:

9. Dalea Emil, fiul lui Gheorghe şi Paraschiva, născut la 20 august 1917, în localitatea Galda de Jos, raion Alba Iulia, plugar;

10. Florin Mihai, fiul lui Ion şi Floarea, născut la 17 septembrie 1905, în localitatea Între Galde, raion Alba Iulia, plugar.

În ziua de 5 aprilie 1950, ora 19.00, au fost ucişi:

11. Mărgineanu Petre, fiul lui Simion şi Rozalia, născut la 3 februarie 1903, în localitatea Obreja, raion Alba Iulia, plugar;

12. Olteanu Emil, fiul lui Toma şi Sabina, născut la 11 noiembrie 1922, în localitatea Galda de Jos, raion Alba Iulia, plugar;

13. Vandor Victor, fiul lui Izidor şi Paraschiva, născut la 28 august 1910, în localitatea Între Galde, raion Alba Iulia.

B. *În registrul de stare civilă din Cluj-Napoca sunt înregistrate la nr. 1301 şi 1302, în data de 1 septembrie 1950, conform procesului verbal al Parchetului Militar Cluj şi adresei nr. 7505/1950 a Penitenciarului Tribunalului Cluj, decesele următorilor:*

14. Bănuţ Ioan, fiul lui Ioan şi Paulina, născut la 24 martie 1907, în Fizeşul Gherlii, raion Cluj, agricultor, condamnat la moarte prin sentinţa nr. 385/17.06.1950 a Trib. Militar Cluj;

15. Săcui Alexandru, fiul lui Isidor şi Eugenia, născut la 24 martie 1927, în localitatea Fizeşul Gherlii, raion Cluj.

C. *Tot în municipiul Cluj, prin actele de moarte nr. 629, 630, 631 au fost înregistrate, în ziua de 15 mai 1951, în baza declaraţiei lui Pop Vasile, de la Peniteciarul Cluj, decesele următorilor:*

16. Laurian Gavril, fiul lui Ioan şi Susana, născut în Ardusat, raion Ardusat, raion Baia Mare, fără a avea menţionată data naşterii, plugar, condamnat la moarte prin sentinţa 921 din 16.11.1950 a Trib. Militar Cluj;

17. Ionescu Damandi, fiul lui Gheorghe şi Eugenia, născut la 12 iulie 1913, în Tulcea, cu ultimul domiciliu în Turda, str. P. Rareş nr. 10, ofiţer deblocat, condamnat la moarte prin sentinţa nr. 937/01.12.1950;

18. Codoreanu Iosif, fiul lui Ştefan şi Carolina, născut la 28 februarie 1926, în Cluj.

D. *În aceeaşi situaţie au fost şi:*

19. Abăcioaie Leon, fiul lui Nistor, născut la 8 februarie 1923, în com. Vorniceni, fostul jud. Dorohoi, student, condamnat de Tribunalul Militar Cluj, în dosarul nr. 1452/1949, şi ucis în ian.-martie 1950, în aceaşi localitate.

E. *În situaţii similare, în localitatea Cluj, mai avem următoarele cazuri, pentru care încă nu posedăm toate datele de stare civilă:*

20. Crişan Ion, născut la 14.09.1911 în Filea de Jos, judeţul Cluj, împuşcat în Cluj, la 29.05.1949;

21. Crişan Eugen şi

22. Vlad Ilie, ucişi în 1957.

F. *În anul 1949, la Sâncrai, jud. Cluj, au fost scoşi din arest şi împuşcaţi în apropierea depozitului militar de la Sâncrai:*

23. Gheorghe Gheorghiu-Mărăşeşti;

24. Piţuru Nicolae;

25. Potra Aurel;

26. Forţa Gavrilă.

Investigaţiile oficiale, făcute după 1989, nu au condus la găsirea osemintelor.

G. *În raza comunei Ceanu Mare a fost împuşcat, în 8.08.1949:*

27. Cuc Mihăilă, născut la 22 martie 1888, fiul lui Telemet şi Maria, în localitatea Ceanu Mare, judeţul Cluj, agricultor.

H. *În raza comunei Ţaga, în apropierea localităţii Sântejude din Vale, au fost ucişi, în anul 1949:*

28. Mihălean Ioniţă (a Prinţului);

29. Moldovan Ioan (a Păvăloaie);

30. Mureşan Simion.

I. *În zona Mârgău - Răchiţele au fost ucişi:*

31. Şuşman Teodor (tatăl), în anul 1951;

32. Mihuţ Gheorghe, împuşcat la 13.07.1952, la cota 1902, pe Valea Filii, jud. Cluj;

J. *Tot în anul 1952, în zona Gilău - Someşul Cald, au fost ucişi:*

33. Ciota Ion;

34. Botoş Mihai.

K. *În zona Poieni-Traniş au fost ucişi în anul 1958:*

35 Şuşman Victor;

36. Şuşman Teodor (fiul);

37. Şuşman Visalon.

L. *Despre cei din zona Băişoara avem până în prezent următoarele elemente:*

38. Marc Vasile (Brezu), fiul lui Simion şi Dochia, născut în localitatea Muntele Băişorii, în anul 1919. A fost împuşcat în ziua de 22 sept. 1949, ora 23.00, în Muntele Băişorii. Moartea a fost constatată de medicul de circumscripţie, prin actul nr. 14/1949, în baza declaraţiei lui Simion Marc, de 69 de ani. Decesul a fost înregistrat atât în registrul de stare civilă de la Băişoara, sub nr. 14 din 25 sept. 1949 (anulat în 29 dec. 1949), cât şi în cel de la Muntele Băişorii, sub nr. 20 din 22 sept. 1949;

39. Marc Victor, fiul lui Ioan şi Maria, născut în Muntele Băişorii, în anul 1909. A fost împuşcat în 6 august 1949, ora 8, la Ţărău. Deces declarat de Marc Minodora, constatat de medicul de circumscripţie prin actul nr. 678/1949, înregistrat în registrul de stare civilă pentru satul Muntele Băişorii, sub nr. 16 din 9 august. A fost înmormântat acasă, aproape de Muntele Băişorii;

40. Muntean Samson, fiul lui Ioan şi Maria, născut în anul 1899. A fost împuşcat în ziua de 22 sept. 1949, ora 23, împreună cu Marc Vasile. Deces declarat de Tehei Susan, 60 de ani, constatat de medicul de circumscripţie, sub nr. 673/49, şi înregistrat în registrul de stare civilă al satului Muntele Băişorii, la nr. 15 din 25 sept. 1949. Sunt îngropaţi într-o groapă comună. Se pare că nu au fost mutaţi de frica Securităţii;

41. Vodă Costică, născut în com. Bistra - Alba, împuşcat în 6 (sau 7) august 1949. Deces certificat de medicul de circumscripţie, prin actul nr. 674/1949, înregistrat în registrul de stare civilă, satul Băişoara, la nr. 17 din 9 august 1949 (fără alte date personale). A fost înmormântat la locul împuşcării, din sus de satul Muntele Băişorii, loc de hotar numit "Dosul Şcolii";

42. Ilea Gheorghe, fiul lui Gligor şi Fia, născut în anul 1895, în localitatea Maşca, şi fiul său,

43. Ilea Ilie, fiul lui Gheorghe şi Susana, născut în anul 1922.

Ambii au fost împuşcaţi în 14 septembrie 1949, în apropierea minei, unde au şi fost îngropaţi. În prezent, deasupra acestui loc sunt tone de steril. Pentru aceştia nu a fost găsită înregistrarea decesului.

M. *Singurul caz soluţionat, până în prezent, este cel al lui*

44. Moldovan Gheorghe, tatăl, şi

45. Moldovan Gheorghe, fiul, din Fizeşul Gherlii, ale căror oseminte au fost dezhumate în prezenţa reprezentanţilor instituţiilor abilitate şi reînhumate lângă monumentul ridicat de asociaţia noastră la Gherla.

A.F.D.P.R. - Filiala Cluj
Preşedinte,
Septimiu RÂMBOIU

Cuvine-se...

Dr. SIRIUS PUŞCAŞU

Rândurile celor care, cu credinţă nestrămutată în destinul bun al Neamului Românesc, şi-au închinat viaţa luptei împotriva comunismului, se răresc pe zi ce trece. Luna trecută, la 3 Aprilie 1997, medicul veterinar dr. Sirius Puşcaşu s-a stins din viaţă. Când a auzit vestea la telefon, în Elveţia, acolo unde este stabilit acum, bunul său prieten, inginerul Mirel Stoenescu, fost ofiţer de aviaţie în Războiul Sfânt împotriva bolşevismului şi apoi deţinut în temniţele comuniste, a murmurat mai mult pentru sine: " În sfârşit, Securitatea a reuşit să-l ucidă"...

Decretul dat în 1964 de Gheorghiu-Dej, de strămutare a deţinuţilor politici din temniţele şi lagărele de muncă forţată în marea închisoare în care fusese transformată România, nu a şters şi urmele bestialităţilor comise de Securitate în timpul anchetelor şi detenţiei. Adevărata cauză a bolii de ficat care i-a scurtat zilele lui Sirius trebuie căutată cu mulţi ani în urmă, în camerele de anchetă ale Securităţii. Anchetatorii posedau temeinice cunoştiinţe de anatomie. Ştiau unde să lovească iar ficatul era un "organ" preferat...

Sirius Puşcaş se născuse la 14 Ianuarie 1932, în comuna Streţ din judeţul Alba. În anul 1951 termină liceul la Alba Iulia. Erau anii când regimul comunist se consolida, urmărind cu insistenţă colectivizarea agriculturii. În regiune, rezistenţa anticomunistă se manifesta activ. Grupurile de luptători conduse de maiorul Dabija se înfruntaseră deja cu trupele Securităţii. O stare de spirit care nu-i lăsase indiferenţi pe tinerii din Alba-Iulia. Rădăcinile adânc înfipte în pământul ţării s-au dovedit mai puternice decât propaganda comunistă. Din dorinţa de a lupta împotriva bolşevizării României, pun bazele unei organizaţii subversive, "Liga anticomunistă". Din rândurile ei face parte şi elevul Sirius Puşcaşu.

După terminarea liceului, se înscrie la Academia de Studii Economice din Braşov. Din păcate, ca mai toate organizaţiile subversive din aceea perioadă, şi "Liga anticomunistă" este descoperită de Securitate. În septembrie 1952, studentul Sirius Puşcaşu este arestat. Au urmat anchetele lungi şi apoi condamnarea la 22 de ani de muncă silnică, pentru "uneltire împotriva regimului comunist". Va urca pas cu pas Golgota temniţelor comuniste: Braşov, Deva, Jilava, Piteşti, Lugoj, Aiud şi Gherla. A fost, în tot timpul detenţiei, un model de comportament demn, fără ostentaţie. În ciuda tinereţii, s-a bucurat de o binemeritată stimă din partea tuturor celor ce l-au cunoscut.

După eliberarea din temniţă, se înscrie la Facultatea de Medicină Veterinară din Cluj, devenind medic veterinar. În anul 1967 se căsătoreşte cu Zoe Crişan, naş de cununie fiindu-i fostul camarad de temniţă - actualul episcop greco-catolic din Cluj - Tertulian Langa, unul dintre impresionantele exemple de trăire creştină şi românească din anii de prigoană comunistă. În 1969 se naşte singurul său copil, Cristina. Din 1970 se stabileşte la Sibiu.

Purtînd în suflet tragedia Ţării şi a Neamului, şi-a dus tăcut existenţa, singura bucurie fiindu-i căldura familiei. În lumea necuvântătoarelor pe care le îngrijea ERA FERIT DE ZARVA COMUNISTĂ DIN JURUL SĂU. În 1990 s-a pensionat. În ultimii ani de viaţă, boala îi rodea trupul cu înverşunare, iar leacurile îl ajutau prea puţin. Se pare că moartea i-a adus o târzie alinare. L-am revăzut pe catafalc. Chipul său îşi recăpătase seninătatea şi zâmbetul înţelept din anii în care l-am cunoscut la Aiud...

SUB ZODIA COMPROMISULUI SAU ISPRĂVILE NEISPRĂVIRII

În recent încheiatul şi foarte controversatul "Tratat cu privire la relaţiile de bună vecinătate între România şi Ucraina", singura referire la Pactul Molotov-Ribbentrop şi la urmările sale poate fi subînţeleasă doar din acea formulă care, cu o lipsă de precizie evident intenţionată, condamnă de-a valma *"actele injuste ale regimurilor totalitare şi de dictatură militară care în trecut au afectat în mod negativ relaţiile dintre poporul român şi poporul ucrainean"*.

Într-o asemenea viziune asupra raporturilor româno-ucrainene, totul se circumscrie unei sfere a ambiguităţilor şi a incertitudinilor exprese, ba chiar a confuziei voite a termenilor Tratatului. Este ca şi cum negociatorii români ar fi ignorat complet faptul că regimul totalitar şi criminal din Rusia Sovietică a fost acela care, în iunie 1940, a pus în aplicare prevederile Pactului Molotov-Ribbentrop, iar Ucraina a devenit astăzi principalul său beneficiar, pe când România rămâne o victimă perpetuă. În aceeaşi ordine de idei, diplomaţii români par să nu-şi mai amintească deloc că în România anului 1940 s-a instaurat, în condiţii excepţionale şi în împrejurările tragice ale tratatului sovieto-horthyst, un regim necesar al unei autorităţi excepţionale, în situaţia în care trebuiau asumate responsabilităţi şi întreprinse acţiuni de extremă urgenţă pentru apărarea fiinţei şi statalităţii româneşti. Or, a pune pe acelaşi plan regimul autoritar din România (numit "militaro-fascist" de către propaganda comunistă şi iudeo-masonică!), al generalului Ion Antonescu (devenit mareşal tocmai datorită excepţionalelor sale merite în cruciada împotriva bolşevismului), cu sistemul totalitarismului şi militarismului comunist rusesc, este cel puţin o inadecvare de termeni...

Nedenunţarea expresă în recentul Tratat româno-ucrainean a Pactului Molotov-Ribbentrop, pe motivul aplicării unui nu doar păgubos şi iluzoriu, dar şi extrem de periculos (prin consecinţele sale) principiu al "necesităţii compromisului istoric" cu Ucraina, nu rămâne doar o simplă greşeală, nici numai preţul plătit pentru conjuncturale avantaje economice şi nesigure drepturi şi libertăţi promise românilor din Bucovina de Nord, Herţa şi Sudul Basarabiei, cuprinşi în la fel de incertele "euro-regiuni".

Consimţind şi consfinţind rămânerea pe mai departe în stăpânirea Ucrainei a teritoriilor româneşti dobândite de această ţară pe nedrept, inclusiv a Insulei Şerpilor, în schimbul unor neînsemnate, nesigure şi foarte discutabile avantaje conjuncturale, sau din raţiuni de "imagine şi bună impresie" (în acord cu demersurile României pentru aderarea la NATO), este mai mult decât o simplă eroare diplomatică.

Cu drepturile din categoria celor imprescriptibile şi inalienabile nu se pot face nici un fel de compromisuri. Principiul inviolabilităţii frontierelor rămâne logic şi necesar până în punctul şi la momentul în care contravine principiilor moralităţii, legitimităţii şi dreptului istoric, fără de care nu pot fi clădite între state şi naţiuni legături cu adevărat durabile.

Cu istoria şi cu destinul naţional nu se cade a face compromisuri. Tratatul cu Ucraina nu numai că este departe de a fi în avantajul reciproc al părţilor, dar, în forma în care a fost convenit, este cu totul împotriva intereselor româneşti *fundamentale* (care nu se confundă cu cele *conjuncturale*, cum ar voi să lase să se înţeleagă anumiţi politicieni).

*

Procesul de pierdere a identităţii etnospirituale româneşti, tot mai accelerat în ultima vreme, nu pare să fie o preocupare prioritară a celor responsabili de destinele naţionale. Dimpotrivă, asistăm la complicităţi de-a dreptul descurajante, ca în cazul încă şi mai proaspăt semnatului "Memorandum privind normalizarea relaţiilor dintre Republica Moldova şi Transnistria".

Având garanţi nu numai Rusia şi Ucraina, ci şi Organizaţia pentru Securitate şi Cooperare Europeană, actul semnat la Moscova consfinţeşte o stare de lucruri nu doar total dezavantajoasă şi neliniştitoare pentru românii din ţinuturile Nistrului, ci şi faptul că OSCE este complicele făţiş al Rusiei (ca şi SUA în cazul extinderii spre Est a NATO) în legitimarea şi protejarea regimului criminal antiromânesc din Transnistria. Din termenii documentului, numit impropriu "memorandum", reiese cu claritate că Rusia este principalul beneficiar, iar Transnistria paravanul ce-i maschează inabil interesele geostrategice la gurile Dunării şi la porţile Balcanilor. Aşa, spre exemplu, documentul stipulează că toate bunurile ce-au aparţinut fostei URSS, aflate pe teritoriul Transnistriei, aparţin acesteia, iar nu Republicii Moldova. La fel, orice diferend între Tiraspol şi Moscova se va rezolva direct "între cele două capitale", iar nu prin intermediul Chişinăului.

Angajamentul anterior al Rusiei cu privire la retragerea Armatei a 14-a este cu abilitate eludat în prevederile noului document, apărând condiţionarea repatrierii oştenilor ruşi de "decizia comună a autorităţilor de la Chişinău şi Tiraspol". În această direcţie, politicienii tiraspoleni s-au şi pronunţat prin glasul fruntaşului "moldovean nistrean" Grigori Maracuţa: "Armata a 14-a trebuie să rămână în Transnistria pentru totdeauna!". Aceeaşi este şi dorinţa Rusiei, cu atât mai mult cu cât aici se află un imens arsenal strategic, alcătuit în mare parte din piesele retrase din ţările fostului Tratat de la Varşovia.

Prin conţinut, prin ambiguitatea şi chiar contradicţia termenilor, "Memorandumul" nu clarifică nimic în raporturile dintre Chişinău şi Tiraspol, ci doar consolidează poziţia Rusiei ca putere garantă a respectării prevederilor documentului în cauză! Republica Moldova, alcătuită din două piese politico-administrative (trei, dacă avem în vedere şi artificiul numit "Găgăuz Eri"), contrar prevederilor constituţionale, se află în situaţia de a trebuie să întreţină raporturi politico-statale şi administrative cu totul nefireşti. Conform declaraţiei unui alt fruntaş tiraspolean, Igor Smirnov, "relaţiile Transnistriei cu Republica Moldova sunt relaţii de la stat la stat"...

Cât despre identitatea reală a românilor de aici, aceasta nu preocupă pe nimeni. Etnia moldovenească este altceva decât cea românească (!). În această enclavă - infern fosilizat de stalinism, bolşevism şi antiromânism agresiv - un trecut odios refuză să moară. A fi român înseamnă a fi antisovietic şi antibolşevic, bun doar să împărtăşeşti soarta lui Ilie Ilaşcu!

Nicolae POP

O POEZIE DIN ÎNCHISOARE

SUL NOSTRO CAMMINO

Sul nostro cammino non c' è più ritorno,
Non c' è che avanti, soltanto avanti,
Sul nostro cammino marciamo, ma quanti
Vedranno brillare per loro quel giorno?

E quanti, gia giunto quel giorno, potranno
Godere sereni la gioia ardente?
Dal cuore s' innalza il grido dolente
Dei poveri morti rimasti lontano.

Eppure avanti, o, Dio! E quando
Sentiamo cantare celesti viole
Sul nostro cammino, in sferza del sole,
Lo strano corteggio serpeggia tremando.

Indarno cerchiamo sfuggire la sorte.
Dall' alto l' eterna sapienza governa
Ed in questo "verso" la vita eterna
Non c' è piu ritorno neânche per morte.

Aiud, 1957

D. G. PACEAG

Biserica Sf. Arhangheli - Biserica Desăvârşirii. Ajutaţi-o să se împlinească!

Donatorii se vor adresa Comitetului Parohial al satului Ocişor - com. Vaţa de Jos - jud. Hunedoara - cont 45.10.34.52 - BCR Agenţia Brad - Hunedoara

TALMUDUL

"Eu nu sunt cetățean american de religie mozaică. Eu sunt evreu. Sunt american de 63 de ani, dar sunt evreu de 4000 de ani."
Rabinul Stephen S. Weise

12. CONȚINUTUL TALMUDULUI (3)

Cel de al treilea Ordin al Talmudului este intitulat *Nașim* - **Femeile**. Ordinul cuprinde 7 tractate.

Legea talmudică este, ca și legea islamică, o lege făcută pentru bărbați. Ea îl favorizează atât de evident pe bărbat, încât se poate presupune că rabinii s-au temut de puterea și dominația femeilor. Dar deși ei consideră femeia ca pe o ființă ușuratică, reproșându-le limbuția și atracția pentru podoabe, farduri și îmbrăcăminte frumoasă, recunosc faptul că femeia, ca soție și mamă, este garanția unității căminului, ferindu-și soțul de a cădea în desfrâu și imoralitate. În timp de împreunarea dintre bărbat și femeie, prenupțială sau în afara căsătoriei, este privită ca un păcat, în cadrul instituției căsătoriei ea este considerată ca împlinirea poruncii: *"Creșteți și vă înmulțiți..."* (*Facerea* 1, 28). Atât Tora, dar mai ales Talmudul, consideră celibatul voluntar și lipsa de copii ca pe un mare păcat. A întemeia o familie și a aduce pe lume copii este o datorie care corespunde prescripției talmudice: *"Un om fără copii este un om mort"*.

Rabinii acordă o atenție deosebită problemei căsătoriei. Pe instituția căsătoriei și pe religie se sprijină întregul edificiu al vieții evreilor. Rabinii nu condamnă instinctul sexual, se tem însă de violența lui și se străduiesc să-l lase să se manifeste numai în anumite limite. Unii recomandă să se mănânce numai pâine și sare pentru a se diminua secrețiile glandelor sexuale (Tractatul *Gittin* 70 a). Alții consideră că singurul leac împotriva tentației la excese sexuale este munca grea, completată cu studiul Torei. Și dacă nici unul dintre aceste remedii nu ajută, *"atunci pleacă într-o altă localitate, unde nu te cunoaște nimeni, îmbracă-te în negru și dă frâu liber pornirilor inimii, dar să nu profanezi numele lui Dumnezeu în public"* (Tractatul *Chagiga* 16 a). Trebuie să se evite toate situațiile care atâță pasiunile; *"pe drum să nu mergi în urma unei femei, chiar dacă aceasta este propria ta soție"* (Tractatul *Bracjot* 61 a).

Talmudul, ca și Vechiul Testament, permite poligamia, *"un bărbat se poate căsători cu mai multe femei"*. Un altul limitează însă numărul soțiilor la patru. Ca fapt istoric, poligamia a fost practicată pe scară largă în comunitățile iudaice din Babilonia, ceea ce explică impresionanta creștere numerică a acestor comunități. Dar cel mai elocvent exemplu pentru practica poligamiei îl oferă Regele Solomon. *"Regele Solomon, în afară de fata lui Faraon, a iubit și multe alte femei străine, moabite, amonite idumeiene, sidoniene și amoriene... El a avut șapte sute de femei și trei sute de concubine..."* (Cartea a treia a *Regilor* 11, 1-3). Paradoxal însă, deși rabinii acordă o atât de mare libertate cu privire la numărul de căsătorii pe care le poate contracta un bărbat, ei consideră adulterul drept un păcat capital.

1. *Jewamot* - Cumnatele (Tractatul conține 16 capitole cu referire la următorul text din *Deuteronomul* 25, 5: *"De vor trăi frații împreună și unul din ei va muri fără să aibă fiu, femeia celui mort să nu se mărite în altă parte după străin, ci cumnatul ei să intre la ea, să și-o ia soție și să trăiască cu ea"*).

Așadar, bărbatul al cărui frate a murit fără să aibă urmași este obligat să ia în căsătorie pe cumnata, rămasă văduvă fără copii. Dacă însă fratele răposatului refuză să dea curs acestei prescripții, se aplică *Chaliza*, străvechea ceremonie a descălțării. După aceasta, văduva este liberă să se căsătorească cu un alt bărbat. Cum însă în această situație pot interveni multe dificultăți de ordin juridic (să nu se uite că atât în iudaism, cât și în islamism, dreptul și etica sunt inseparabile de religie), textul talmudic reglemetează normele care trebuie respectate la contractarea unei noi căsătorii. Aceste reglementări sunt deosebit de importante, deoarece, la data când au fost elaborate, femeile nu aveau profesiuni care să le facă independente, astfel că pentru o văduvă era necesar să se recăsătorească.

2. *Ketubbot* - contractele matrimoniale (Tractatul conține 13 capitole).

Contracul matrimonial reprezintă pentru femeie o poliță de asigurare care o protejează în cazul unui divorț. Sunt tratate amănunțit drepturile și obligațiile soției și soțului în cadrul instituției căsătoriei. De asemenea, sunt menționate părerile diferiților rabini cu privire la pedepsele ce se cuvin celor care seduc o tânără, făcându-se referire la versetele 16 și 17 din capitolul 22 al *Ieșirii*: *"De va amăgi cineva o fată nelogodită și se va culca cu ea, să o înzestreze și să o ia de soție; iar dacă tatăl ei se va feri și nu va voi să o dea lui de femeie, atunci el să plătească tatălui fetei bani câți se cer pentru înzestrarea fetelor"*.

Alte probleme tratate sunt: drepturile văduvelor, îngrijirea copiilor cu părinți vitregi, actele de caritate și incoruptibilitatea judecătorilor. În partea finală sunt relatate povestiri și legende din Țara Israel și gânduri cu privire la venirea lui Mesia.

3. *Gittin* - Actele de divorț (Tractatul conține 9 capitole, cu referire la următorul text din *Deuteronomul* 24, 1: *"De va lua cineva femeie și se va face bărbat ei, dar ea nu va afla bunăvoință în ochii lui, pentru că va găsi el ceva neplăcut la ea, și-i va scrie carte de despărțire, i-o va da la mână și o va slobozi din casa sa"*).

Ca o consecință umanitară a înaltei concepții pe care o au evreii despre căsătorie, atunci când este evident că o căsnicie a eșuat, este îngăduit divorțul. Unii învățați îngăduie înfăptuirea divorțului chiar pe temeiul unor motivații lipsite de importanță; alții însă sunt de acord cu declararea unui divorț numai în cazul existenței unei motivații temeinice.

În general, desfacerea căsătoriei cu acordul ambelor părți este îngăduită. Femeia însă nu se poate despărți fără acordul soțului; bărbatul nu are nevoie de acordul soției pentru a divorța. Dacă soția a comis adulter, se recomandă despărțirea. De asemenea, dacă după zece ani de convietuire femeia nu a adus pe lume copii, se recomandă divorțul. Școala rabinului Șammai îngăduie bărbatului să-și repudieze soția numai dacă a comis adulter. Școala lui Hillel permite repudierea în toate cazurile în care bărbatul va descoperi "ceva nepotrivit" la soția sa, iar rabinul Akiba merge și mai departe, permițând bărbatului despărțirea de soție "dacă găsește o femeie mai frumoasă".

Un bărbat se poate despărți de soția sa, fără să-i restituie zestrea, dacă aceasta s-a făcut vinovată de încălcarea legii iudaice, cum ar fi, de pildă, dacă își face apariția în public cu capul descoperit, dacă stă de vorbă cu alți bărbați, dacă este clevetitoare sau dacă vorbește în gura mare despre ce se petrece în intimitatea vieții conjugale. Cât o privește pe soție, ea poate să ceară divorțul în fața judecătorilor în cazul în care soțul este brutal, impotent sau dușmănos, dacă nu-i asigură întreținerea sau dacă a dobândit o infirmitate. În general însă, rabinii s-au străduit să tempereze tentația de a divorța prin prelungirea formalităților legale și, în toate cazurile, prin obligația de a restitui atât zestrea, cât și darul nupțial.

În *ghemara* tractatului, așa cum se întâmplă pe tot cuprinsul Talmudului, sunt abordate și alte teme, fără legătură cu tema principală. În acest caz sunt descrise pe larg ultimele răscoale ale evreilor împotriva Romei, distrugerea Ierusalimului, precum martiriul luptătorilor pentru libertate. În alte capitole ale tractatului se găsesc adevărate studii din domeniul medicinei.

4. *Kiddușin* - Sfințirile (Tractatul conține 4 capitole).

Ceremonia logodnei este un act de sfințire, logodnica fiind sfințită așa cum sunt sfințite obiectele de cult ale Templului. Prin logodnă, ea este consacrată logodnicului, care însă nu o va putea lua de soție decât după un răstimp de 12 luni. (În cazul văduvelor, termenul de așteptare este de numai 30 de zile). Talmudul recomandă căsătorii timpurii, fetele la patrusprezece ani și bărbații la optsprezece. O amânare față de vârstele prescrise este îngăduită numai studenților care se îndeletnicesc cu studiul Legii.

Problemele privind logodna și căsătoria sunt urmate de analiza aspectelor materiale ale instituției familiei. De asemenea, sunt precizate obligațiile care trebuie respectate de soț și de soție. Capitolul despre respectul datorat tatălui, mamei și învățaților încheie tractatul.

5. *Nedarim* - Legămintele (Tractatul conține 11 capitole, cu referire la Capitolul 4 din *Numerii*: *"Slujbe deosebite ale leviților și numărul lor"*).

Bărbații și femeile care vor să se bucure de binecuvântare trebuie să facă anumite legăminte speciale de renunțare la unele plăceri lumești, exprimându-și astfel devotamentul lor față de Dumnezeu și de legea iudaică. Pe durata legămintelor este interzisă consumarea băuturilor alcoolice și tăierea părului, iar la încheierea acestei durate, cel ce a făcut legământul trebuie să aducă o jertfă în Templu. Dar textul Talmudului, pe lângă prescripțiile cu privire la îndeplinirea legămintelor, consemnează și părerile unor rabini care condamnă orice formă de asceză. Poziția lor se bazează pe ideea că renunțarea la bucuriile și plăcerile permise de Lege este o greșeală.

7. *Sota* - Bănuiala de adulter (Tractatul conține 9 capitole, cu referite la Capitolul 5 din *Numerii*, versetele 11-31).

Femeile bănuite de adulter trebuie să se supună străvechilor proceduri prevăzute de Vechiul Testament în astfel de cazuri. Aceste proceduri conduc la stabilirea vinovăției sau nevinovăției femeii bănuite de infidelitate conjugală, cu toate consecințele care decurg din această constatare. (În cazul vinovăției, Vechiul Testament prevede: *"... dacă ea va fi necurată și dacă va fi înșelat pe bărbatul său, se va umfla pântecele ei și sânul ei va cădea și va fi femeia aceea blestemată în poporul său"*, iar dacă se constată nevinovăția ei, același text o descarcă de bănuială în următorii termeni: *"Dacă femeia nu s-a spurcat, ci va fi curată, nevătămată va rămâne și va naște copii"*). Ca o dovadă despre importanța pe care Talmudul o acordă problemei adulterului stau amplele comentarii făcute de Rabbi Akiwa și Rabbii Jehoșua asupra textului Scripturii în care este menționată această problemă.

Urmând arhitectura majorității tractatelor Talmudului, în tractatul despre *"bănuiala de adulter"* sunt abordate, pe lângă tema principală, și alte teme considerate importante pentru viața comunităților iudaice. Astfel, un întreg capitol este dedicat textelor din Scriptură care trebuie rostite numai în limba sfântă *("limba ebraică")* și textelor care pot fi traduse și în alte limbi. De asemenea, în acest tractat textul *ghemarei* conține ample relatări din istoria biblică.

Un spațiu considerabil este acordat discuției asupra străvechiului obicei al expierii vinovăției pentru un omor săvârșit în câmp de un necunoscut, prin sacrificarea unei juninci. Procedura expierii este descrisă amănunțit în Capitolul 21 al *Deuteronomului*, versetele 1-9, dar comentariul talmudic pledează pentru abrogarea acestei practici. Tractatul se încheie cu deplângerea faptului că multe dintre virtuțile tradiționale au încetat să mai fie practicate în Israel, precum și cu o privire asupra venirii lui Mesia.

În încheierea prezentării celui de al treilea Ordin al Talmudului, reproducem două scurte citate.

Primul se referă la omul complet:

Rabbi Elasar spune: Omul care nu are soție, nu este de fapt om, căci stă scris: "Bărbat și femeie a făcut și i-a binecuvântat și le-a pus numele om" (*Facerea* 1,2)

Și mai departe spune Rabbi Elasar: Omul care nu are ogor, nu este de fapt om, căci stă scris: "Cerul este cerul Domnului, iar pământul l-a dat fiilor oamenilor" (*Psalm* 115, 10) [Ghemara Jewamot 63, a].

Cel de al doilea citat se referă la raportul dintre *studiu* și *faptă*.

Odinioară s-a întâlnit Rabbi Tarphon cu ceilalți învățați în casa Nitsa din Lud, prilej cu care s-a pus întrebarea: Ce este mai mare, studiul sau fapta? Rabbi Tarphon a răspuns: fapta este mai mare; Rabbi Akiwa a răspuns, spunând: studiul este mai mare. În cele din urmă au căzut cu toții de acord și au spus: studiul este mai important, căci studiul conduce la faptă [Ghemara Kidduşin 40, b].

(va urma)

Gabriel CONSTANTINESCU

O minciună cu pretenții:

"MOŞTENIREA COMUNĂ IUDEO-CREŞTINĂ"

Nota autorului: *Acest articol a fost publicat pentru prima dată în 1970. Din păcate, nu numai că informațiile cuprinse în el sunt valabile și astăzi, dar între timp minciuna a fost atât de mult vehiculată, încât aproape că a devenit un loc comun.*

"Creştinismul ar fi mult mai puternic dacă nu şi-ar neglija rădăcinile iudaice", a declarat reverendul William D. Davies, de la Seminarul Teologic Unional, într-o conferință care îşi propunea să discute "naşterea creştinismului din iudaism şi dependența lui de acesta", în martie 1965. Agenția UPI, care a difuzat ştirea, a precizat şi sponsorii: *B´nai B´rith*, prin Liga Evreiască Anti-Defăimare, Şcoala de Teologie Romano-Catolică de la Universitatea Loyola şi *Divinity School* (Facultatea de Istorie a Religiilor) de la Universitatea din Chicago. Reverendul Davies, pe care agenția UPI îl califica drept "un eminent teolog evreu", a mai spus: "Isus a fost nu doar profet, ci şi rabin. Atât metoda, cât şi esența învățăturilor lui etice sunt rabinice. Format în sinagogă, Isus a transmis adepților săi mult din etica acesteia".

Un alt catolic - preot, scriitor şi profesor - mult mediatizat în anii ´60 este Leon Paul (despre care, însă, ziarele omiteau să scrie că este un evreu convertit) care, sub auspiciile diocezei Brooklyn, ținea cursuri pe tema "Biserica şi iudaismul". El îşi ducea sistematic cursanții la sinagogă, spunând: "Dacă un catolic nu se simte la el acasă în sinagogă înseamnă că nu înțelege temeiurile propriei credințe!"...

Oricât ai căuta în toate scrierile creştine care s-au adunat de-a lungul a aproape două milenii, nu vei găsi nicăieri expresia "moştenirea comună iudeo-creştină". De unde, atunci, această apariție bruscă din ultimele două-trei decenii? Este uşor de explicat, de exemplu, în lumina unui articol din buletinul anual al Ligii Anti-Defăimare (influentă organizație suprapolitică şi parastatală a evreilor americani) care informează că organizația "a sprijinit, cu planşe şi tipărituri, peste 40.000 de congregații catolice şi protestante" şi "a realizat manualele după care s-a organizat catehismul în peste 100.000 de parohii protestante".

Aşa ajung creştinii - de la preoți la cei mai umili enoriaşi - să repete papagaliceşte cuvinte pe care, de obicei, nu le înțeleg, dar care, repetate mecanic, îşi continuă traseul insidios, pervertind conştiințele şi făcându-le să creadă că răul nu mai este rău de vreme ce îl spune toată lumea.

Te-ai fi aşteptat, însă, la mai multă vigilență din partea celor 2.400 de înalți prelați din Consiliul Vaticanului, care au aprobat "Declarația despre evrei" fără să clipească măcar la expresia: "O imensă moştenire spirituală comună creştinilor şi evreilor" (cu referire la evreii din zilele noastre), îndemnând la "cunoaştere şi stimă reciprocă". Cu excepția, poate, a cardinalului Ruffini, arhiepiscop de Palermo, care a făcut observația - după cum aflăm dintr-o notă la ediția americană a *Documentelor Vaticanului II* - că "reciproc" trebuie înțeles astfel: creştinii să-i iubească pe evrei, iar evreii să nu-i mai urască pe creştini!

Bineînțeles că, la desele declarații de dragoste ale diverselor biserici şi congregații creştine, nici o organizație evreiască nu a răspuns cu angajamentul de a nu-i urî pe creştini. Iar dacă unii creştini sunt dispuşi să aducă modificări Bibliei, s-o "modernizeze" şi s-o "democratizeze", nici un evreu nu va permite schimbarea celei mai mărunte fraze din Talmud. Or, în Talmud scrie că Maria, mama lui Isus, a fost o târfă şi o femeie adulteră, care şi-a conceput copilul cu un soldat roman, Pandera. Aceasta să fie "imensa moştenire spirituală comună", "respectul şi stima reciprocă" la care s-a referit Consiliul Vaticanului? Sau poate că era vorba despre inițierea sexuală, despre cultul lunii (mai pe înțelesul tuturor, vrăjitorie) sau despre mutilarea rituală, la care se referă pasaje ample din Talmud!

Expresia "moştenire comună iudeo-creştină" spune, implicit, că aceste două religii - iudaismul şi creştinismul de azi - emană din acelaşi izvor spiritual, au caracteristici similare şi tradiții comune. Ceea ce este nu numai o absurditate, ci de-a dreptul un afront adus lui Isus, un sacrilegiu!

Creştinismul îşi trage rădăcinile dintr-un Dumnezeu pe Care evreii Îl reneagă, de vreme ce Îi reneagă Fiul. Creştinismul se bazează pe învățăturile lui Isus şi nu poate avea nimic în comun cu religia evreilor din acea vreme, cu religia fariseilor pe care Isus i-a denunțat şi condamnat în repetate rânduri şi pe care evreii de astăzi îi consideră drept părinți spirituali.

Creştinii au, într-adevăr, o legătură spirituală cu evreii, dar cu cei din Vechiul Testament, în sensul că sunt cu toții "copii ai aceluiaşi Dumnezeu, Dumnezeul lui Abraham". Evreii de astăzi, practicanți ai iudaismului, nu mai urmează, însă, religia lui Moise, cea inspirată de Dumnezeul lui Abraham: ei urmează credințele pervertite ale fariseilor. Chiar teologii evrei recunosc aceasta (de fapt sunt chiar mândri): "fariseismul a devenit talmudism; talmudismul s-a transformat în rabinism medieval; rabinismul medieval a evoluat şi el până la rabinismul modern. Spiritul străvechilor farisei a rămas, însă, nealterat de toate aceste schimbări de nume şi inevitabile adaptări de obiceiuri", scrie rabinul Louis Finkelstein, preşedintele Academiei Americane de Studii Iudaice. Iar *The Jewish Encyclopaedia* recunoaşte că, "spre deosebire de creştinism, islamism şi buddhism, iudaismul nu este o religie pură, bazată pe credințe acceptate. Iudaismul este, mai degrabă, o teocrație, o legislație religioasă, decât o religie".

Fațadă, reguli de ochii lumii, religie detestabilă a fariseilor, pe care Isus a înlocuit-o - şi orice om de bună-credință care a deschis măcar o dată în viața lui o Biblie înțelege acest lucru - cu *o nouă religie*, a iubirii şi a milei. Isus i-a numit "fățarnici", "călăuze oarbe", "neam necredincios şi îndărătnic". Ei i-au strigat lui Pilat: "Răstigneşte-l!". Iar Isus a murit pe Cruce, cu chinul sporit, probabil, de gândul că şi printre cei ce I se pretind urmaşi se vor găsi farisei care să vorbească despre "moşteniri comune".

Joseph P. KAMP
"THE C.D.L. REPORT",
Octombrie 1996

ORGANIZAȚIILE TERORISTE SIONISTE

(urmare din pag. 7)

unor astfel de evenimente făceau şi ele parte din arsenalul *Irgun*. În acest scop, a fost înființat un serviciu de informații propriu, denumit "Forța de Propagandă Revoluționară" [6].

În ceea ce priveşte grupul *Stern*, el avea obiective mai modeste, pe măsura efectivelor lui. Grupul urmărea să asasineze, pur şi simplu, un număr cât mai mare de ofițeri şi soldați britanici. Dar Agenția a tras din plin foloase de pe urma acestor acțiuni, în cadrul programului "teroare pentru promovarea imigrarii".

Orice s-ar putea gândi despre faptele acestor organizații, trebuie să se recunoască că ele au avut - şi aceasta este cel mai puțin ce se poate afirma despre ele - un caracter criminal. După spusele lui Begin, aceşti terorişti erau revoluționari care purtau "un război revoluționar". Totuşi el atrage atenția că inamicii lor - el îi are în vedere pe britanici - îi considerau terorişti, în timp ce un amic irlandez care voia să anticipeze verdictul istoriei, îi numea "patrioți". Tot timpul, spunea Begin, generalul McMillan, comandatul suprem al forțelor britanice în Palestina, aprecia că "se arătau prea indulgenți, tratându-ne drept terorişti". Ca urmare, "el ne spunea «bandiți criminali»" [5]. În Marea Britanie, presa, amiralii, episcopii şi juriştii nu se puteau abține să-l califice pe Begin drept "teroristul Nr.1". Begin însuşi este cel care a întocmit această listă. I-a plăcut şi îi place în continuare să fie considerat de aceşti oameni "teroristul Nr.1". Nu există nici o lucrare, americană, britanică şi chiar sionistă, al cărui autor a studiat terorismul din Palestina în timpul mandatului britanic, să nu ajungă la concluzia că Begin se bucură de trista faimă de a fi cel mai celebru terorist. Recompensa pentru ceea ce a făcut pentru Israel nu'a întârziat însă: în prezent este membru în *Knesset* (Parlamentul Israelului), şeful partidului "liberal" *Herut* (de extrema dreaptă) şi ministru de stat.

Reamintim că Raportul ONU a fost prezentat în şedința Adunării Generale din 15 Noiembrie 1972. De atunci, palmaresul politic al lui Menahem Begin s-a îmbunătățit considerabil. În perioada 21 Iunie 1977-10 Octombrie 1983, a fost prim-ministru al Statului Israel. Iar ca o "meritată răsplată" pentru toate crimele săvârşite împotriva militarilor britanici şi populației arabe din Palestina, "teroristului Nr.1" din Orientul Mijlociu i s-a conferit în anul 1978 premiul Nobel pentru Pace! Într-o lume în care se pot petrece astfel de răsturnări de valori, comentariile sunt de prisos.

În numărul viitor vom întregi această prezentare cu lista principalelor personalități politice din Israel pe care Raportul ONU le acuză de terorism.

Note:
1. Menachem Begin, *The revolt. Story of the Irgun* (Henry Schuman, New York, 1951, p.33).
2. Toate cifrele şi toate citatele privind cele trei organizații teroriste sunt extrase din documentul intitulat *"Official Report of the Anglo-American Committee of Inquiry"*, pp.40 şi 41.
3. Menachem Begin, *op.cit.*, p.4.
4. George Kirk, *Survey of International Affairs, The Middle East*, publicat sub patronajul lui *Royal Institut of International Affairs*, p.195.
5. Menachem Begin, *op.cit.*, pp.52 şi 53.
6. *Ibid.*, p.80.

Les Guerriers d'Israël

Troupes du Bétar en uniforme à Berlin en 1936.

Pour la première fois au monde, *Les Guerriers d'Israël* fait le point sur un sujet totalement tabou : les milices sionistes et l'autodéfense juive. Des troupes du Betar paradant en uniforme à Berlin sous le IIIe Reich jusqu'aux « milices » de Françoise Fabius, de l'assassinat de François Duprat aux attentats terroristes de l'Organisation Juive de Combat, des manipulations du Mossad aux adeptes français du Dr Goldstein, vous y découvrirez l'étonnante histoire des adeptes de la « loi du talion ».

Fruit d'une longue et rigoureuse enquête, *Les Guerriers d'Israël* comprend plusieurs centaines de photos et documents confidentiels ou inédits (rapports de police, jugements, revues internes, etc.). Outre une chronologie détaillée de la violence en France (1976-1995), ce livre démonte tous les rouages des milices actuelles. En toute indépendance, il répond aux questions que vous vous posez à propos de ces inquiétantes milices : qui les a fondées, qui sont ses membres, qui les manipulent, qui les soutient, sont-elles armées, comment opèrent-elles, pourquoi bénéficient-elles d'une totale impunité judiciaire, etc.

Dans la lignée de *Mystères et Secrets du B'nai B'rith*, un nouveau livre présenté par Emmanuel Ratier qui dévoile vraiment le dessous des cartes.

Couverture : dessin de Chard. 4e de couverture : photo Institut Jabotinsky.
ISBN : 2-9508318-1-8

marginalii

Mare admirator al lui Origen, având gustul rafinat al apocrifelor şi al teologiilor controversate, filolog erudit şi elegant mânuitor al condeiului, d-l Cristian Bădiliţă ne oferă o nouă ediţie profesională din zona patristicii timpurii (sec. IV): **EVAGRIE PONTICUL**, *Tratatul practic. Gnosticul* (Ed. "Polirom", Iaşi, 1997). Cele două texte ale gnosticului origenist condamnat de cel de-al doilea sinod de la Constantinopol (altminteri apropiat al Sfântului Grigorie de Nazianz şi dascăl al Sfântului Ioan Cassian) sunt traduse cu măiestrie şi migală, după textele (parte păstrate în greceşte, parte doar în versiune siriacă) editate în Franţa (col. "Sources chrétiennes", nr. 171/1971 şi nr. 356/1989) de Antoine şi Claire Guillaumont. Volumul se deschide cu un util studiu introductiv, în care sunt schiţate atât biografia ("O viaţă plină de aventuri duhovniceşti") cât şi doctrina lui Evagrie ("Teologia ca exerciţiu spiritual"). Dincolo de compilaţia superioară ("originalitatea" trebuie căutată, de către cei obişnuiţi să măsoare cu ea, mai degrabă în comentariile ulterioare), micul studiu este caracterizat de dorinţa înduioşătoare a traducătorului de a-i ţine partea lui Evagrie, împotriva "interpretărilor stângace sau reducţioniste", mai vechi sau mai noi (de la Părinţii sinodului constantinopolitan din 553 – al cincilea ecumenic – până la un teolog contemporan de talia lui Hans Urs von Balthasar – pe care, supărat, d-l Bădiliţă îl omite din bibliografia finală). Principalul argument invocat e acela că Evagrie, totuşi, Îl pune pe "Isus Cristos" (nu ştim dacă grafia "emancipată" a numelui Mântuitorului reprezintă opţiunea autorului sau a editurii) în centrul speculaţiilor sale (de parcă n-ar exista atâţia eretici notorii care fac la fel!): "Când toţi cad – încheie lirico-retoric d-l Bădiliţă – şi se întinează (deşi toate intelectele sunt egale în sânul henadei, deci toate ar putea fi ca Isus), numai Isus rămâne pur şi cu faţa către Tatăl. La acest lucru să ne gândim, dacă vrem să fim cinstiţi cu noi înşine şi cu Evagrie, unul dintre cei mai mari îndrăgostiţi de Cristos dintre teologii creştini ai tuturor veacurilor". E mai presus de îndoială că d-l Bădiliţă, culturaliceşte şi moraliceşte, e "cinstit" cu sine şi cu Evagrie din Pont. Dacă din punct de vedere strict dogmatic *teologii* ortodocşi s-ar întâmpla să aibă ceva de obiectat (deşi locurile controversate sunt de căutat mai ales în alte scrieri evagriene), atunci s-ar cădea să-şi pregătească traducători şi interpreţi capabili să concureze, la nivel european, un erudit laic de talia d-lui Bădiliţă... Câtă vreme literatura patristică, grecească sau latinească, rămâne doar pe mâna (şi doar la îndemâna) *filologilor*, Biserica trebuie să-şi stăpânească eventualele umori neputincioase...

Pe de altă parte, e cert că Evagrie (ascuns uneori de către posteritate sub numele de Nil Sinaitul) nu poate fi judecat simplist, sub influenţa unor acuzaţii invocate mecanic; chiar multe pagini din volumul în discuţie (unele admirabil luminate de comentariile subtile ale traducătorului) vădesc un mare trăitor şi un teolog complex, demn de orice antologie filocalică (v. şi *Filocalia* românească, I, ed. 1946, pp. 39-94), căruia istoria patristicii răsăritene îi rămâne îndatorată în destule privinţe (el a formulat cel dintâi, bunăoară, teoria celor opt păcate capitale) şi faţă de a cărui memorie d-l Bădiliţă a săvârşit un act *cultural* esenţial. (Entuziasmat şi îngăduindu-şi să slăbească puţin rigorile ortodoxe ale cronicilor sale curente, d-l Dan Ciachir, în "Cuvântul" – anul III/VIII, nr. 4/240, aprilie 1997, p. 10, saluta în d-l Cristian Bădiliţă "un nou şi admirabil patrolog", ce scrie "într-o limbă şi într-un context care sunt ale prezentului, mărturisind totodată, discret şi ferm, pe Hristos şi Biserica Sa").

Editate până acum doar în afara ţării (un rol deosebit a avut, şi-n această privinţă, regretatul Aurelio Răuţă), *Acatistele* târzii ale poetului **SANDU TUDOR** (călugărit iniţial sub numele de Agaton, apoi devenit ieroschimonahul Daniil) văd lumina tiparului la Editura "Anastasia" (într-o nouă colecţie, "Poeţii Rugului Aprins", care-i va include, într-un viitor apropiat, pe Vasile Voiculescu – cel mai mare poet religios român –, Paul Sterian – evreu creştinat, ca şi N. Steinhardt –, Alexandru Codin Mironescu – căruia i s-au editat deja în ultimii ani – inclusiv la "Anastasia" – mai multe volume de eseuri şi proză, etc.).

Sandu Tudor, cunoscut încă din anii '30 ca poet şi gazetar de orientare gândiristă (G. Călinescu îl prezintă foarte nedrept, ca pe toţi gândiriştii, în *Istoria...* sa din 1941), avea să fie, în anii '40-'50 (a murit în închisoare, prin 1960, fără să se poată afla vreodată unde va fi fost îngropat), adevăratul lider al grupării spirituale a "Rugului Aprins", închegată la Mănăstirea Antim din Bucureşti.

Volumul de la "Anastasia" cuprinde "Imnul-acatist la Rugul Aprins al Maicii Domnului" (cea mai faimoasă dintre creaţiile poetice ale autorului), "Acatistul Sfântului Ioan Bogoslovul" şi "Acatistul Sfântului Calinic de la Cernica", precedate de un cuvânt înainte al Î. P. S. Bartolomeu Valeriu Anania, Arhiepiscopul Clujului, Vadului şi Feleacului, ce a fost un apropiat al grupării de la Antim şi la rândul său autor al unor frumoase *File de acatist*.

Specie lirico-religioasă de origine bizantină, acatistul se împlineşte sub semnul bucuriei dreptmăritoare, la graniţa dintre rugăciune (ca act mistic) şi poezie (ca act estetic). În literatura religioasă românească, Sandu Tudor, Paul Sterian sau Valeriu Anania l-au dus la desăvârşire artistică, în duhul tradiţiei ortodoxe şi al neobizantinismului cultural promovat, în secolul nostru, mai ales de revista "Gândirea" (1921-1944).

Trebuie remarcată, pe de altă parte, constanţa cu care zestrea spirituală a "Rugului Aprins" este scoasă la lumină în ultimii ani, oferind un temei admirabil pentru năzuita reînviere a culturii ortodoxe româneşti.

O carte incitantă şi bine scrisă, emancipată, în mare, de locurile comune şi de limbajul de lemn al discursului curent din ortodoxia românească, ne oferă părintele **EUGEN DRĂGOI** (unul dintre cei mai vrednici cărturari bisericeşti din generaţia mai tânără): *Cunoaştere şi libertate în Dumnezeu*, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galaţi, 1997. Într-un scurt cuvânt înainte (poate prea marcat, totuşi, de *topos*-ul – şi *pathos*-ul – modestiei), autorul ne mărturiseşte: "Am găsit cu cale să convorbim prin intermediul eseurilor de faţă, cele mai multe răspândite de-a lungul anilor în paginile unor periodice bisericeşti şi laice. Textele selectate nu urmăresc o temă anume, ci sunt diverse ca şi aspectele vieţii cotidiene cu care ne confruntăm. Însă, chiar dacă nu am avut în vedere un subiect anume, o idee m-a condus totuşi la gruparea lor: nevoia de a-mi mărturisi ceva din propriile nelinişti şi îndoieli (care pot semăna prea bine şi cu ale altora), în speranţa că această spovadă teologico-literară ne poate netezi asperităţile noastre lăuntrice..."

Volumul cuprinde următoarele texte (ce sunt la fel de interesante ca şi titlurile lor): "Căderea în libertate" (referitor la păcatul protopărinţilor şi la urmările lui mistice şi istorice), "Când mlădiţele se rup de trunchi" (despre taina unităţii în Hristos), "Anonimat şi sfinţenie" (despre "discreţia" sfinţilor şi a "misionarismului" ortodox), "Libertate şi responsabilitate în Biserică" (despre cum se poate menţine, în condiţiile actuale, "Biserica noastră Ortodoxă la înălţimea statutului ei ancestral de Maică a neamului şi de Corabie salvatoare de suflete"), "Coada de crocodil şi drama creştinului" (ingenioasă "aplicaţie" creştină a unei istorisiri a lui Mircea Eliade din India anilor '30), "«Gol» între semeni" (despre cauzele şi posibilele remedii ale "golurilor sufleteşti" ale omenirii contemporane), "Cum se falsifică istoria sau «vechimea» unei secte" (este vorba de penticostalii din România, cărora un oarecare Traian Şandru le găseşte o "continuitate" de... 2000 de ani!!!), "Vremea lupilor" (despre prozelitismul neoprotestant), "Aşa mame, aşa creştini" (o meditaţie asupra rostului femeii în ordinea creştină), "Renumele ca o povară" (câteva însemnări pornind de la un cuvânt al Avvei Siluan: "Vai omului care are numele mai mare decât fapta!"), "Păşind în mileniul III" (pe marginea cărţii *Introducere la secolul XXI* a părintelui Ioan Buga), "Sfinţenia ca stare" ("Sfântul nu este însă un supraom; este o fiinţă liturgică şi comunitară, în ciuda afişării «autismului» său motivat spiritual. Sfântul este mai degrabă «un scafandru ascetic» care explorează necontenit adâncurile pentru a dobândi piscurile..." – p. 89); volumul se încheie cu câteva sumare "Note de lector" (oarecum redundante în economia cărţii).

Darul de căpătâi al autorului ni se pare acela de "a sili" vechile texte să răspundă esenţial unei actualităţi aparent deconcertante, salvând Tradiţia de primejdia subtilă a încremenirii în propria ei maiestate.

La Editura "Puncte Cardinale" a apărut de curând, cu o oarecare întârziere, o carte semnată de d-l **CONSTANTIN IORGULESCU**, fost deţinut politic şi vechi redactor al revistei noastre, format la şcoala Frăţiilor de Cruce şi "călit" prin mai toate "vămile" veacului acestuia: *Dimensiunea transcendentă a politicului* (147 pp.), culegere de articole şi eseuri publicate de-a lungul ultimilor ani, cele mai multe chiar în paginile "Punctelor Cardinale". Materia cărţii este distribuită în şase capitole (numerotate cu cifre arabe), subîmpărţite la rândul lor în subcapitole (numerotate cu cifre romane). Credem că dacă măcar capitolele ar fi primit titluri (care ar fi figurat şi-n tabla de materii), cartea ar fi avut de câştigat în relaţia cu cititorul, lămurind mai bine asupra conţinutului şi trezind mai lesne interesul pe care-l merită. (Aş atinge aici – critic şi autocritic deopotrivă – un aspect mai delicat, cu care ar fi de dorit să nu ne mai confruntăm pe viitor: zelul încăpăţânat al unor autori de a veghea în mod solitar şi exclusivist asupra propriei cărţi, riscând s-o condamne astfel, în pofida bunelor intenţii, la un soi de amatorism editorial; este ceea ce i s-a întâmplat şi d-lui C. Iorgulescu, de unde anumite "stângăcii" ale ediţiei, începând cu grafia titlului de pe copertă – pe care autorul şi-a conceput-o de unul singur – şi mergând până la insuficienţa corecturii).

Cartea – pusă sub semnul lui "datori suntem" (v. Prefaţa, p. 6) – e densă şi sfătoasă, destul de bine scrisă (d-l Iorgulescu se pricepe să obţină efecte stilistice atât în registrul tragic, cât şi în cel satiric), străbătută, dincolo de o anumită vervă polemică, de o reală vocaţie a mărturisirii, dar şi a pedagogiei superioare. *Mărturisitorul*, *moralistul* şi *gazetarul* care "şi-a făcut mâna" coexistă fericit în discursul domniei-sale.

Cartea, aşa cum o arată şi titlul, îşi propune să călăuzească dincolo de "jocul" fenomenal al istoriei contemporane, spre rădăcinile sau esenţele umanului (care nu poate fi însă nici înţeles şi nici valorificat fără raportare la Dumnezeu). Problematica se altoieşte pe trei experienţe majore: *legionarismul* (văzut mai ales în ipostaza sa de "şcoală spirituală"), *comunismul* (radiografiat cu "competenţa" celui trecut prin "tragedia iniţiatică" a

☞

închisorilor) şi *post-comunismul* (cu zvârcolirile mai degrabă sterile ale ultimilor şapte ani, pe fondul jalnicei tensiuni dintre neo-comunismul falimentar şi politicianismul recrudescent). Autorul cheamă spre *o reasumare a ordinii creştine* – singura care mai poate salva politicul de cancerul lui generalizat.

După o lungă incubaţie, a apărut, în condiţii grafice remarcabile, SCARA. REVISTĂ DE OCEANOGRAFIE ORTODOXĂ, editată de o aşa-zisă "Asociaţie Română de Antropologie Audio-Vizuală" (de fapt, nucleul revistei este constituit din câţiva foşti membri ai M.P.R., vindecaţi de iluziile politice asupra d-lui Marian Munteanu şi întorşi spre limanul mai senin al culturii creştine). Director al revistei este d-l Mugur Vasiliu, iar redactor-şef d-l Dragoş Moraru. Din Redacţie mai fac parte (în ordine alfabetică) d-nii Florin Bălan, Bogdan Cristel, Eleodor Ghenoiu, Florin Stuparu şi Rafael Udrişte (tineri încă neafirmaţi, dar dornici de fapte culturale). Revista insinuează a avea în spate o "grupare" mai largă, din care nu lipsesc numele impozante (probabil după vechiul model gândirist).

Noua publicaţie, având peste 120 de pagini, e structurată în patru secţiuni ("Timpul omului", "Omul cultural", "Omul creştin", "Veacul"), precedate de un lung articol-program "în care se arată ce urmăreşte această publicaţie şi de ce poartă numele *Scara*; totodată se mai explică subtitlul de *oceanografie ortodoxă* şi fiecare dintre capitolele revistei pe care aţi deschis-o" (redactorii au gustul titlurilor sau subtitlurilor explicative, oarecum în duh medieval) şi urmate de un "cuvânt de folos" (al păr. Ioanichie Bălan) cu rol de epilog al întregului număr. Între secţiunea a doua şi a treia e inclusă o scrisoare sfătoasă ("Dragă Occidentule...") care arată că Răsăritul mai are încă răbdare şi mai aşteaptă ca Apusului să-i vină mintea la cap (dacă am înţeles corect, căci mai sunt şi pasaje care te pun serios pe gânduri, cum ar fi acesta: "Apusenii se cheamă că sunt de mai multe credinţe, de mai multe culori, pe când în Răsărit se întinde mereu Flamura cea Verde a Ortodoxiei, care stă nemişcată, căci întinderea ei nu se face niciodată peste oameni, ci oamenii sunt cei care o fac..." [?!]). Pornind de la "oceanografie" (în sensul în care termenul fusese întrebuinţat cândva de tânărul Mircea Eliade), trecând pe sub "Flamura cea Verde a Ortodoxiei" şi ajungând la "antropologia audio-vizuală", drumul e presărat cu destule surprize...

Printre semnatarii acestui prim număr se întâlnesc şi nume mai cunoscute: Dan Horia Mazilu, Constantin Coman, Marcel Petrişor, Paul Gherasim, Î.P.S Bartolomeu Valeriu Anania (de la care s-a obţinut un fragment din noua versiune românească a *Cărţii lui Iov*, apărută între timp la "Anastasia"), Costion Nicolescu ş.a. Am reţinut, printre alte texte notabile, recruţătoarea şi docta execuţie la care domnul Cezar Bălăşoiu supune traducerea *Scării* Sfântului Bonaventura comisă de domnul Gheorghe Vlăduţescu (profesor care, la cât de ocupat este, ar fi mai înţelept să nu mai cedeze ispitei de a traduce, mai ales din limba latină).

În perspectivă, marele risc rămâne acela ca o publicaţie atât de pretenţioasă să nu-şi găsească până la urmă nici suficienţi sponsori, nici suficienţi cumpărători, vremurile anunţându-se în continuare ostile aventurilor culturale de acest gen. Oricum, numărul al doilea se pare că va apărea totuşi, fiind deja pregătit; nu lipsa de sârguinţă i se poate reproşa acestei tinereţi însetate de tradiţie.

Până să urcăm în Europa, poate ne urcăm la cer.

Răzvan CODRESCU

PETRU CREŢIA – CEL CARE A FOST ŞI CEL CARE RĂMÂNE

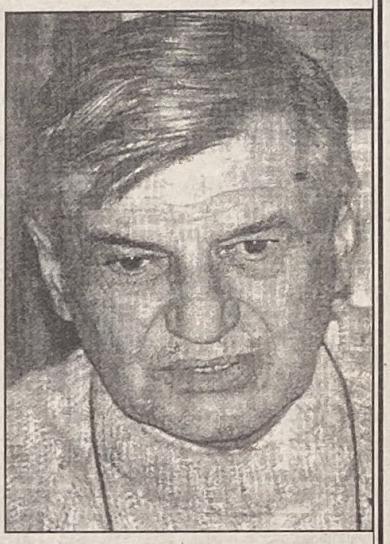

Împlinise 70 de ani pe 21 ianuarie 1997. Părea ajuns la ceasul deplinei efervescenţe creatoare; cărţile îi erau editate sau reeditate una după alta, iar numele său domina scena culturală românească, punând în umbră morga sterilă a atâtor academicieni printre care nu se numărase...

Parte neînţeles şi parte nedreptăţit, **Petru Creţia** a întruchipat cu discreţie, într-o vreme care nu l-a meritat, tipul cărturarului exemplar, atât de rar într-o lume a valorilor răsturnate şi a energiilor cheltuite în neesenţial. Poate că adevăratul lui destin abia acum începe, ca reper şi model al unor generaţii mai vrednice, care-l vor întâlni mereu, întreg şi viu, în "catedrala de lumini" a operei sale.

"Cel care a fost" se născuse la Cluj, în familia funcţionarului Aurel Creţia. Acolo îşi va începe studiile liceale, după care avea să se strămute la Bucureşti, unde îşi va lua bacalaureatul – la "Spiru Haret" – în 1945, iar în 1951 îşi va încheia studiile de filologie română şi clasică. Între 1951 şi 1971 a fost asistent şi apoi lector la Universitatea din Bucureşti (Catedra de limbi clasice, predând limba şi literatura greacă veche); ulterior a funcţionat pe post de cercetător, mai întâi la Institutul de Filosofie (până în 1975), apoi la Muzeul Literaturii Române (conducând la un moment dat şi revista "Manuscriptum"). A fost apropiat de cercul de intelectuali din jurul lui Constantin Noica. Căsătoria sa cu clasicista Gabriela Creţia (ce deunăzi îl regreta pe latineşte) nu a fost dintre cele reuşite. S-a ilustrat ca eseist, poet, traducător şi editor. Deşi debutul absolut datează de la 20 de ani (eseul "Sensul morţii la Poe", în "Naţiunea"), debutul editorial va veni târziu, cu un volum de proză poetică: ***Norii*** (1979; ediţie definitivă: 1996). A slujit deopotrivă literatura română şi literatura universală, cultura clasică şi cultura modernă. În finalul unui recent "Memoriu de activitate" nota: *"Abordarea atâtor domenii şi în atâtea limbi vechi şi noi poate crea impresia de superficialitate sau de diletantism. Dimpotrivă, tot ce am făcut am făcut cu dotarea şi cu orizontul unui specialist de o oarecare clasă. Pe de altă parte, de fiecare dată am încercat să nu mă mulţumesc cu câteva gânduri răzleţe, ci să operez exaustiv. Nu spun asta ca să-mi atrag un merit (orice om care lucrează în aria marii culturi ştie că aceasta este datoria lui de bază), ci ca să mă apăr de un blam pe care ştiu că nu-l merit. În sfârşit, deşi am fost bine primit în câteva mari centre universitare ale lumii, am simţit nevoia de a-mi săvârşi lucrarea în limitele şi în folosul culturii a cărei limbă mi-a slujit ca expresie de-a lungul întregii vieţi..."* (v. "România literară", nr. 16/1997, p. 4). Ne-a părăsit la jumătatea lunii aprilie a acestui an, la câteva săptămâni după ultima apariţie publică însemnată (una dintre "seratele muzicale" ale d-lui Iosif Sava).

"Cel care rămâne" se recomandă printr-o operă substanţial rotunjită în anii de după căderea comunismului. Astfel, după volumul de debut (premiat de Uniunea Scriitorilor), au urmat: ***Epos şi logos*** (25 de studii şi exegeze, 1981), ***Poezia*** (1983), ***Pasărea Phoenix*** (1986), ***Oglinzile*** (1992), ***Luminile şi umbrele sufletului*** (34 de eseuri morale, 1995), ***În adâncile fântâni ale mării*** (1997), ***Catedrala de lumini – Homer, Dante, Shakespeare*** (1997 – ultimul volum antum). Tot în acest an, la Editura Humanitas, va apărea ***Testamentul unui eminescolog*** (*"în care las amănunţită mărturie de tot ce s-a făcut în acest domeniu şi nu puţinul care rămâne de făcut de o ipotetică altă generaţie de eminescologi"* – loc cit.). A dus la capăt ediţia Perpessicius a ***Operelor*** lui Eminescu (veghind asupra a 10 dintre cele 16 volume, alături de Al. Oprea şi D. Vatamaniuc, din anii '70 până în 1993), a îngrijit reeditarea anastatică a primei ediţii Maiorescu a ***Poesiilor*** eminesciene (1989), iar în 1992 a oferit o culegere de ***Poezii inedite*** ale aceluiaşi. *"În 1971 am trecut, prin transfer, cercetător la Institutul de Filosofie din Bucureşti, în speranţa să duc la bun capăt, în colaborare cu Constantin Noica* [m. 1987 – n. n.], *ediţia integrală a unui Platon tradus în româneşte. Dar atmosfera de acolo, între 1971 şi 1975, era departe de a fi propice unei asemenea întreprinderi. Totuşi, ediţia, în trecerea anilor, a ajuns la volumul IX; din zece câte erau programate..."* (*ibidem*). A tradus el însuşi ***Faidon*** şi ***Banchetul*** (acesta însoţit de un amplu studiu introductiv). Din greaca veche a mai tradus Plutarh şi Longos; din latina clasică – Ovidiu; din latina medievală – mai multe "opere minore" ale lui Dante; din Biblie – mai multe "cărţi poetice" ale Vechiului Testament (editate, cu comentarii, în 1995); din limbile moderne – A. Tilgher, Virginia Woolf, T. S. Eliot, Marguerite Yourcenar, G. Dumézil, E. M. Cioran (***Antologia portretului*** – 1997), G. Duby ş.a.

Poetul şi eruditul s-au întâlnit fericit în acest spirit de rafinament clasic, iar conştiinţa universală a răspuns în el, fără distorsiuni şi fără emfază, unei vii conştiinţe naţionale, pe care micile "accidente" biografice nu o ating esenţial. *"Iar cine va bate mâine sau poimâine la uşa noastră* – spunea cândva editorul lui Eminescu, în duhul marelui poet –, *un român ca şi noi, să ştie bine că ne temem. Dar de un singur lucru: de judecata urmaşilor noştri"* (din textul difuzat pe 21 decembrie 1989 prin BBC)...

Pomenindu-l pe "cel care a fost", e vremea să-l descoperim mai îndeaproape pe "cel care rămâne". **Petru Creţia** a murit. Trăiască **Petru Creţia**!

R. C.

un ochi râde, altul plânge...

CRONICA ILARIOPOLITANĂ

TOȚI ARABII SE NUMESC HASSAN ...
(o tragicomedie de tranziție)

"Eu Hassan, nevasta la mine român..." ● Unde punem sacii cu splendori?! ● Milionarul fumează "Stewardess"... ● "Trandafir, flora care minte la români!" ● Un vis de 70 de kg. ●... Și s-a dus, dulce minune... ● Mintea românului cea de pe urmă...

Acum câțiva ani, într-o zi de 17 octombrie, pe la ora zece dimineața, în incinta unui liceu ilariopolitan (nu spun care, instituție importantă!), norocul părea să fi intrat pe ușa din față, sub numele de Hassan. Cel puțin așa s-a recomandat "norocul" (care nu era tocmai "chior") și nimeni nu s-a gândit să-l întrebe mai mult, probabil din teama ancestrală că norocul, dacă-l iscodești, fuge...

Fiind norocul acesta în carne și oase, era firesc ca el să aibă și-o nevastă (*chercher la femme*). "Eu Hassan, nevasta la mine român. Nevasta la mine aici făcut liceu, în '76 terminat..." Pe atunci ea se numea Corina D. (un nume de care, vai, nimeni nu-și mai amintește însă!).

Și astfel Hassan, deși neîntrebat de nimeni, începu să se prezinte cu familie cu tot, scutind pe toată lumea, din capul locului, de curiozități prea chinuitoare. S-a recomandat drept pui de egiptean, stabilit însă în Germania de Vest, ditai medicul ginecolog, cu diplomă din România. Legându-se el de țară (de a noastră, adică), mai prin studii, mai prin nevastă, se pare că va fi căpătat obiceiul ca, între două nașteri, să mai dea câte-o fugă pe la Ilariopolis, așa cum i se întâmplase și-n decembrie '89, când tocmai venise să vadă cum mai este iarna pe la noi și l-a prins "Revoluția" la fața locului, ca pe atâția dintre frățiorii lui. Nu știu de ce s-a lățit printre noi bănuiala că mulți dintre acei misterioși "teroriști" ar fi fost arabi sadea și nimeni nu s-a gândit că vor fi existat și arabi de bine, asemenea bietului Hassan, care a luptat pe baricade, gata-gata să-și lase oasele, ca un erou-martir, pe caldarâmul de la Universitate. Acum el își ridică nădragii, aplecându-se cu greu, și își arată picioarele încă bandajate; nici pe scaun nu se poate așeza ca lumea, deși a trecut ceva timp, pentru că un glonț i-a atins coloana vertebrală și a trebuit să sufere, sărmanul, o operație foarte grea, cu transplant de măduvă, ceea ce nu l-a putut lecui însă de venirile în România. De data aceasta nu patima, ci *datoria* a fost cea care l-a urnit: "Nevasta și copiii la mine români estem. Români acum ajutor trebuie. Daca nu ajutam la români acum, atunci chind ajutam?"...

Și Hassan e pus pe ajutor, nu glumă! Deocamdată n-a adus în țară decât două TIR-uri, mărturisi el. Niște mizilicuri, cum s-ar zice: două cabinete medicale (dintre care unul de ginecologie!), 20 de video-telefoane, apoi calculatoare, televizoare, retroproiectoare, dicționare, enciclopedii și rechizite, multe rechizite... Toate acestea așa, pentru obște. Pe deasupra, Hassan mai avea și niște "mici atenții" pentru profesori ("profesor simta ca profesor este"): pachete de până la 70 de kilograme, al căror conținut n-a fost deconspirat ("pachete la profesor surpriza este"). La așa ceva ți se taie răsuflarea: mintea începe să-ți nălucească splendori și ar fi păcat să te pierzi în întrebări suspicioase, de genul: "Cum de-a știut Hassan cam câte pachete s-aducă?"...

Toată lumea se învârte în jurul lui, buimacă. Parcă și timpul începe să treacă mai greu... Pe la unu fără un sfert, cele două TIR-uri vor pătrunde feeric în curte și din ele vor începe să curgă, ca dintr-un corn al abundenței, splendorile Occidentului (*via Orientis*), de care avem, totuși, atâta nevoie... Și acesta nu va fi decât începutul! Căci Hassan are planuri mari. Cere să fie dus prin tot liceul, ca să-și dea seama de ce ar mai fi nevoie. Trece peste tot cu mersul lui țeapăn, de om rănit în Revoluție, din ce în ce mai nemulțumit și din ce în ce mai generos. Concluzia e limpede, necruțătoare: *totul* trebuie schimbat, *totul* este "porcaria". Un alai de profesori umblă după el, uimiți și jenați totdeodată, dar, în fine, satisfăcuți și plini de speranță. A sosit vremea ca realitatea să fie privită în față. Prea ne-am ascuns după deget. Lăsați-l acum să ne judece și să ne dea! Cineva notează totul pe o listă, la porunca lui Hassan, ca nimic să nu fie uitat. Cel mai rău stă treaba cu mobilierul. Ăsta trebuie înlocuit în întregime... Harapul are viziuni: aici va fi așa, dincolo așa... Un liceu ca din *1001 de nopți* crește încet, precum *fata morgana*, înfierbântând mințile tuturora. Veștile circulă rapid de la un etaj la altul: "Ne-a mai adus și aia...", "Ne mai dă și aialaltă..." Punctul culminant este atins atunci când ușa cancelariei se deschide și o voce transfigurată comunică pe nerăsuflate: "Ne deschide și un cont în Bancă de 50 000 de dolari!"...

☺☺☹

Nu putea lipsi, într-o asemenea împrejurare, o tratație, fie ea cât de modestă. Partea română, deși ancestral ospitalieră, a fost totuși luată pe nepregătite, acuzând o stare de năuceală generală. astfel că tratația a căzut tot în seama lui Hassan. A scos omul bani din buzunar și a trimis după niște vin. Apoi a desfăcut un pachet de țigări, marca *Stewardess*, servind pe toată lumea (nici măcar nefumătorii n-au îndrăznit să-l refuze). Nici nu știți ce savoare poate să aibă o țigaretă *Stewardess* oferită de un nabab intercontinental!... De, ciudățenii de milionar!...

Și așa, la un pahar de vin acru (pentru că altul nu s-a găsit), Hassan a mai făcut câteva observații și destăinuiri. Astfel s-a aflat, de pildă, după primul pahar, că "nevasta la mine idiota este", încercând să i se bage în afaceri. Acesta a fost răspunsul, pricinuitor de oarecare stânjeneală, la întrebarea pusă mieros de către una dintre amfitrioane: "Dar doamna Corina?" (adică fosta elevă D. Corina, de care nimeni nu izbutea în ruptul capului să-și amintească).

La un moment dat, cu simpatie și cu recunoștință, cineva zise, adresându-se lui Hassan: "Dumnezeu să vă dea sănătate!". La care altcineva, de alături, interveni cu promptitudine: "Nu Dumnezeu, tu, ci Mahomed!" (*sic*); adică, vezi Doamne, să i se vorbească omului pe limba lui, să se simtă ca acasă! Arabii ăștia sunt sensibili foc în chestii de religie, nu ca noi, "europenii", cărora puțin ne pasă! Dacă se supără Hassan? Ne dă Doamne-Doamne alte splendori în loc?... Dar aici reacția lui Hassan fu cât se poate de surprinzătoare: "Nu, nu, Allah dumnezeu, Mahomet profet la el este. Dar Hristos mai mare ca Mahomet este. Citit Coran, scris Hristos mai nainte de Mahomet fost. Eu arab, nevasta și copiii la mine creștin ortodox estem". Arab emancipat, dom'le, nu ca ăia din Golf! De alături, cineva face observația subtilă că "religia aceea este bună care-i face pe oameni cei mai buni". Și mai bun ca Hassan, să dea de toate la toți, cine-și poate închipui?! A rămas însă neclar, până la urmă, cine-l făcuse atât de bun pe Hassan: mahomedanismul sau creștinismul?...

Între timp, ușa se deschise și cineva pătrunse înăuntru cu un braț de trandafiri, gândindu-se, probabil, să facă ambianța mai plăcută. Atunci Hassan, cu autoritatea unui șeic în propriul lui harem, începu să strige ca un apucat: "Afara, afara cu trandafir! Asta flora care minte la români!"...

☺☺☹

Cu fiecare clipă, agitația crescuse în tot liceul. Absolut toți profesorii să fie adunați de urgență! Cine se află în școală, să rămână! Cine se află acasă, să fie de urgență chemat! Telefoanele zbârnâie. Fiecare să se prezinte și să se descurce, să-și ia în primire pachetul îndată ce o să vină și să-l care acasă cum o știi, că și așa nu prea avem unde pune atâta grămadă de "ajutoare"! Se ridică și problema unde vor fi instalate cabinetele medicale. O mână bate aerul: "Las' că ne descurcăm noi, numai să le vedem aici!"... Nu se întreabă nimeni la ce-ar fi bun într-un liceu cabinetul de ginecologie...

Unii anticipează cam cât de mari trebuie să fie pachetele individuale, desenându-le în aer, cu ambele mâini... 70 de kilograme... Asta înseamnă, deci, cam așa, cam cât o ladă de televizor color... Măricele, deh! În nici un caz nu le poți duce în brațe... Asta va fi o problemă, mai ales pentru "noi, doamnele"... Cine are mașină e rezolvat (dar câți au?!)... Ceilalți – cu taxiul, cu furgoneta...

Alții sunt mai avansați, au trecut la conținut. O doamnă profesoară, cusurgioaică din fire, pretinde că a mai văzut dumneaei astfel de "ajutoare": ditamai pachetul și, când colo, ce găsești în el? Mai mult făină și paste făinoase, nimic mai de Doamne-ajută!... Altele, dimpotrivă, găsesc că ar fi grozave chiar și făina sau făinoasele, ba chiar încep să pereroreze asupra posibilelor întrebuințări...

Toată lumea visează cu ochii deschiși. "O fi pus și cutare lucru?" sau "Te pomenești că ne-a pus și cutare..." – fiecăruia venindu-i în gând lucrurile pe care și le-ar dori îndeosebi. Un vis de 70 de kilograme este destul de încăpător...

Hassan îi îndeamnă întruna pe toți să spună care de ce crede c-ar avea mai urgentă nevoie, mai ales pentru disciplina pe care o predă. Data viitore nu vrea să mai aducă nimic la nimereală. De aceea se mai interesează din când în când dacă listele țin pasul cu nevoile constatate și exprimate. Da, da, s-a consemnat totul, nici o problemă...

În ciuda înfățișării lui modeste, în ciuda grosolăniilor pe care le mai scapă la răstimpuri, Hassan este irezistibil, i-a cucerit pe toți, de la portar până la directori. Ochii tururora strălucesc de o nețărmurită recunoștință. Se strâng bani în scopul cumpărării de mici atenții indigene (de la artizanat, se-nțelege!). Sunt avuți în vedere atât Hassan (i s-a și cumpărat până la urmă o frumoasă față de masă brodată), cât și – cu anticipație – șoferii celor două TIR-uri (tot fețe de masă, dar proporțional mai mici). Este adevărat că darurile n-au mai ajuns să fie înmânate, ele rămânând să completeze recuzita strigatului la prune târzii...

☺☺☹

Făcută mobilizarea generală, întocmite listele, lichidată consumația, Hassan s-a uitat la ceas și a decretat că gata, e timpul, trebuie plecat spre *Intercontinental*, acolo unde TIR-urile probabil sosiseră deja, treaba având să meargă repede, nemțește, fără întârzieri. În cel mult trei sferturi de oră mașinile vor fi aici, în curtea destinatarului. Mult a fost, puțin a mai rămas...

Venit probabil cu taxiul, "domnul Hassan" a plecat, însoțit de reprezentanții ierarhici ai liceului, în mașina personală a unuia dintre aceștia. Pe drum (nu prea lung) îi mai vine omului o idee: n-are cumva partea română o anume sumă de bani (pentru care ulterior va primi, firește, echivalentul în valută), ca să li se dea și șoferilor un avans în moneda țării, așa, pentru primele cheltuieli? Partea română are, dar nu are la ea. Se va rezolva însă la întoarcere, "nici o problemă"... Hassan aude și rămâne tăcut.

La *Intercontinental* – nici urmă de TIR-uri hassaniene. Hassan joacă rolul *boss*-ului nervos. O mică întârziere, o jumătate, poate trei sferturi de oră, mai mult nu se pune problema... Va rămâne el aici, să-și aștepte oamenii; ceilalți să se ducă la treburile lor... Va suna el îmediat ce vor sosi mașinile...

Cam așa s-a produs despărțirea de Hassan, pe la vremea prânzului, când și impostorii și milionarii se duc să mănânce. Numai bieții profesori au rămas să viseze pe inima goală, cam până spre lăsarea serii, când vraja a prins să se desfacă. Pierzându-și răbdarea și începând să miroasă cacialmaua, o delegație aleasă pe sprânceană (cei mai îndrăzneți, cei mai descurcăreți) a descins din nou la *Intercontinental*, să întrebe de unul Hassan și de două TIR-uri... "Cine-au cunoscut, cine mi-au văzut..."

☺☺☹

Imediat ce vraja s-a destrămat, iat-o venită și pe ea, mintea românului cea de pe urmă! Cine a fost și ce-a urmărit oare Hassan?... *Bughi mambo rag*... Nici n-arăta a milionar; era mai degrabă un pârlit: cine-a mai văzut milionar să fumeze *Stewardess* și să bea vin de Gostat?!... Auzi tu, pachete de 70 de kilograme! Mie de la-nceput mi-a mirosit... Și chestia cu 50 000 de dolari în cont – prea de tot, zău așa! Sau povestea cu Mahomed și cu Hristos... Ce credea el, că noi suntem fraieri? Ne trebuia nouă, auzi, cabinet de ginecologie! Ce suntem noi, instituție educativă sau maternitate?!...

Nu cumva o fi fost vreun mare escroc? Deși chiar dacă-i dădeam banii ceruți la urmă, parcă prea era nimica toată: nu făcea un escroc serios tot circul ăsta doar pentru atât! Mai degrabă, un găinar mărunt, acolo... Dar nu cumva o fi fost vreun spion? Fugi de-aici! Ce să caute un spion într-un prăpădit de liceu?! Cred că mai degrabă era un psihopat, vreun mitoman cu mania grandorii... Sau a vrut pur și simplu să-și bată joc de noi? Se prea poate... (Câțiva își dreg vocea). Se prea poate... (Apoi, *con brio*:) În orice caz, Corina aia, sau cum o chema-o, îți dai seama ce poamă!... Să se uite, tu, cineva în arhivă... Ei, asta-i acum! Doar n-o să-i facem jocul în continuare, umblând ca proștii prin hârtoage...

Probabil că nimeni nu va ști niciodată exact *cine* a fost și *ce* a urmărit "Hassan". Dar de-acum nu mai este vorba de nici un Hassan. Și nici măcar de "colectivul de cadre didactice" al unui renumit liceu ilariopolitan. (Am aflat, în urmă, că scenariul s-a repetat, aproape întocmai, la alte două licee din Capitală!!!). E vorba de tragicomedia unei lumi care nici măcar nu mai are luciditatea de a-și plânge de milă...

V. A. M.

Editura PUNCTE CARDINALE
B.R.D. Sucursala SIBIU
Cont nr. 4072996517509

Colegiul redacțional: Gabriel CONSTANTINESCU, redactor-șef;
Demostene ANDRONESCU, Răzvan CODRESCU,
Constantin IORGULESCU, Marcel PETRIȘOR
Ligia BANEA
secretar de redacție
2400 SIBIU - Calea Dumbrăvii nr. 109
telefon 069/422536

Tehnoredactare computerizată "PUNCTE CARDINALE"
Masib S.R.L
Printing Company